

ES SAIG

ALGAIDA - Núm. 100 - ABRIL de 1989 - Preu: 100 ptes.

Cent

NÚMERO 100

EDITORIAL

CABRERA LLIURE

Fa uns anys diversos grups i organitzacions de caire ecologista varen dur a terme una campanya de sensibilització de la opinió pública i, al mateix temps, una batalla legal a fins i afectes d'aconseguir que Sa Dragonera no fos urbanitzada. La incomprensió i el desinterès de l'Administració i el desinterès general versus la defensa del nostre patrimoni medioambiental foren vençuts per la tenacitat dels qui tenien la raó del seu costat. La raó legal se'ls donaria també amb el temps. Avui, patrimoni del Consell Insular de Mallorca, o, la mateixa cosa, patrimoni de tots els mallorquins, Sa Dragonera resta per a sempre lliure de la possibilitat de ser alterada i destruïda per l'ambició i en profit d'uns pocs.

A l'altre extrem de l'illa, un petit arxipèlag, Cabrera, està en aquests moments pendent d'importants decisions polítiques que hauran de determinar el seu futur; unes decisions que no pareixen fàcils donat que s'estan debatent distints graus de protecció i no es pot tenir encara la certesa que les decisions que es prendran resultin les més adequades i convenients. Encara que la història de Cabrera és molt diferent a la de Sa Dragonera.

Afectada per a fins militars l'illa ha romàs vigilada i protegida per un petit destacament que, és ben cert, no ha alterat substancialment el medi ambient. Per contra ha hagut de suportar unes maniobres militars que fa temps són fortament rebutjades. Així i tot, no ha planejat sobre l'illa el fantasma de la urbanització i resta pràcticament intacta l'últim reducte d'aquesta natura que ens queda.

Com s'ha de fer per protegir Cabrera en el futur? Aquest n'és el gran debat. El Govern de Madrid pretén que Cabrera quedi en mans de l'Exèrcit, continuant amb unes maniobres militars encara que renunciant a l'ús del foc real. En aquest sentit està arrossegant a un ximple PSOE, en contra d'anteriors posicionaments i a un feble Govern Autònom que, a canvi de no se sap molt bé quina casta de contrapartidas, pareix disposat a donar el seu placet als desitjos d'un distint i poc sensible poder central. Al marge d'aquestes intencions hi ha una Proposició de Llei Orgànica, al Congrés dels Diputats, aprovada per unanimitat pel Parlament de Balears que pretén que Cabrera sigui en el futur Parc Nacional Marítime-terrestre i Reserva Integral, el més alt grau de protecció que es pot aconseguir per un àrea natural sota control i administració de l'Estat. Però aquest assumpte fins i tot abans de ser debatut pareix que no arribarà a bon terme. Restaria encara una tercera possibilitat com és declarar Cabrera Parc Natural per la Comunitat Autònoma, encara que no pareix que s'empri aquesta via legislativa.

El Parlament de Balears és sobirà i competent per prendre decisions que afectin la integritat del seu territori i el Parlament espanyol hauria de respectar-los escrupulosament. Seria de desitjar per tant, ara que encara som a temps d'evitar un atropell a la sobirania popular de les illes, que l'acció política dels partits amb representació parlamentària a Balears i a Madrid foren conseqüents amb els seus propis actes i del Parlament de l'Estat emanara la desitjable declaració de Parc Nacional per a Cabrera. Altres decisions foren un frau i a la vegada un desbarat imperdonable.

Cabrera, com abans Sa Dragonera, s'ha de veure lliure per a sempre de la degradació i la destrucció.

ES SAIG

Bolletí de l'Obra Cultural Balear
d'Algaida

Revista Mensual. D.L. P.M. 495.1980

Domicili: Rei, 1. Algaida.

Tel. 66 50 42 / 27 25 76

Imprimeix: Apóstol y Civilizador. Petra.

ES SAIG només es responsabilitza de
l'editorial

Dirigeix: **Delfi Mulet**

Administra: **Llorenç Oliver**

Mecanografia: **Mireia Mulet**

Col·laboren: **Andreu Oliver, Pere Mulet, Alexandre Pizà, Joan Trobat, Joan Mulet, Biel Sastre, Guillem Andreu, Xesc Oliver, Miquel Fiolet, Jerònia Oliver, Miquel Serra, Víctor Mulet, Josep Noguerol, Biel Bibiloni.**

CENT NÚMEROS D'ES SAIG

El fet que una revista com **ES SAIG** assoleixi el número cent és un motiu de fonda satisfacció per a tots els qui hi col.laboram. Sense falsa modèstia, pensam que és una fita important dins el nostre poble i potser convendria recordar allò que ha fet possible aquesta efemèrides.

Tenim uns lectors, sense els quals no té sentit una revista, i una colla exemplar de col.laboradors que hi treballen. Uns col.laboradors que només reben la satisfacció mensual de veure sortir la revista i que han aconseguit que aquesta hagi atès un nivell molt estimable, com ens és reconegut. I així ho reconeix, ara i aquí, el seu director malgrat esser poc proclivi a l'elogi.

Però aquest mateix director també reconeix que la revista té unes limitacions i unes mancances. Ja ens agradaria a tots fer una revista molt més ben presentada i maquetada, més interessant, més àgil, amb més temes i seccions. Pensau, però, que els qui feim la revista, tots, ens guanyam les sopes en el treball quotidià de cap a cap d'any, un treball que no té res a veure amb la revista. Són més de vuit anys fent la publicació i potser faltin idees noves.

És per això que voldria aprofitar l'avinentesa per demanar a tots, col.laboradors i sobretot lectors, que ajudin a millorar **ES SAIG**, precisament perquè és de tots; no és patrimoni d'unes persones que fan les feines organitzatives. Vos deman que opineu, que aporteu idees i suggeriments, que utilitzeu les nostres planes com el que són, un tauler d'anuncis on tothom pot dir - i cal que digui- el que pensa.

Tampoc no podem oblidar l'ajut -no tan generós com voldríem- de les institucions, els presidents de les quals ens feliciten en aquest número i ens encoratgen a seguir endavant. I lamentam, de veres, que el President del nostre Ajuntament no hagi acceptat la convidada que li férem de saludar el poble des d'aquestes planes.

Però no podem oblidar que aquestes circumstàncies favorables - de les adverses més val no parlar-ne- de poc haguessin servit sense uns objectius i uns propòsits que ens ficàrem al cap quan decidírem donar vida a **ES SAIG**: fer una revista oberta a totes les col.laboracions; estudiosa i defensora de la nostra cultura, de la nostra història, de la nostra llengua, de la nostra identitat; crítica amb tot el que signifiqui opressió, detriment o vulneració dels nostres drets com a poble; integradora dels interessos de la comunitat per damunt de diferències personals; arrelada en el passat, comprensiva amb el present i inquieta pel futur; durament reprovadora dels atemptats al paisatge i a les malifetes ecològiques... Per què continuar? La nostra línia inicial, basada en aquestes i altres determinacions semblants, no s'ha desviat en absolut i per aquest camí pensam seguir molts anys més.

SALUTACIONS A LA REVISTA
"ES SAIG"

100

És un motiu de gran alegria que la vostra revista "ES SAIG" hagi publicat 100 números.

Per això, no basta felicitar els que hi han fet feina durant aquests anys, colze a colze, perquè sortís la vostra revista, sinó que també hem de felicitar el poble d'Algaïda i el seu rodol, que han estat els certaders protagonistes de la vostra peculiar història.

La vostra revista ha anat recollint els esdeveniments polítics, culturals, socials, econòmics, en un paraula, tot allò que ha estat notícia en el vostre municipi i que, d'una manera o altra, us ha preocupat.

Si haguéssim de repassar aquests 100 números d'"ES SAIG", probablement hi trobaríem moltes coses a recordar. Trobaríem molta de feina; il·lusió dels que escriuen i col·laboren en la publicació, preocupació, èxits, fracassos...però tot això es pot traduir en una sola paraula: goig, goig per haver donat al poble d'Algaïda un medi de comunicació on expressar la seva veu, els seus sentiments.

Enhorabona, Idò, als vostres lecto s perquè també han ajudat i encoratjat els responsables per seguir endavant.

Com a President de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears felicita la revista "ES SAIG" amb aquesta ocasió de l'edició del número 100 i desig que segueixi endavant amb la tasca informativa que duu a terme dia rera dia.

Molts d'anys!

Gabriel Cañellas Fons
President del Govern
Baleares

Per a qualsevol publicació periòdica, arribar al número 100 és una fita important. I crec que encara ho és molt més per a una revista com "ES SAIG", integrada en el col·lectiu de Premsa Forana. Perquè no hem d'oblidar que darrera l'Associació de la Premsa Forana hi ha la vigorosa realitat del nostre poble, sostinguda pel significatiu esforç d'uns quants homes i dones que s'afanyen a divulgar allò més íntimament nostre, la notícia local, l'esdevenir diari, i a fer conèixer la nostra història, les nostres tradicions, en definitiva, la nostra cultura en la seva expressió més pura.

Dins aquest esforç, vull remarcar-hi la gran tasca de recuperació de la nostra llengua que es realitza mitjançant aquestes publicacions.

Una gran majoria n'ha duit a terme aquesta labor sense por, en una lloable dimensió divulgativa per a estendre l'ús escrit del català al relat dels fets quotidians i treure'l d'aquella parcel·la exclusivament reservada a la literatura.

Ha estat una gran tasca de normalització, d'aproximació verdaderament destacable i que difícilment podrem agrair.

En contemplar aquest primers cent números d'ES SAIG ens trobam davant la millor prova de la vitalitat i de l'esforç que es realitza.

Sé cert que aquesta commemoració que tant ens satisfà a tots serà el millor estímulo per a aquells que una setmana i una altra, sense cercar-ne cap remuneració, presten un tan bon servei a la col·lectivitat.

Pens que aquesta gran tasca informativa i cultural no es pot perdre i que és molt important que cadascú hi mantengui la seva independència. Per a això necessiten el nostre suport i el nostre encoratjament.

He intentat sempre, des de les Institucions en què n'he tengut ocasió, durant els darrers anys, que els meus els arribassin. Avui ho faig des del Parlament.

Molts d'anys!

Jeroni Albertí Picornell
President del Parlament de les
Illes Balears

M'és grat avui, des d'aquest número especial de la Revista ES SAIG, felicitar aquest equip humà que amb esforç i dedicació ha aconseguit, sense defallir, arribar, després de més de vuit anys de feina, al número 100 d'aquesta publicació local.

Una publicació que com moltes altres de la nostra illa compleix una funció important i bàsica: informar dels fets més propers del se poble.

Fet important i bàsic, deia, perquè a les portes de l'any 2.000, on els avenços tecnològics ens permeten saber, quasi a l'instant, allò que succeix a l'altre punta del món, ens trobam paradògicament que allò que desconexem més són les coses que succeixen tres carrers més enllà o a l'ajuntament del nostre propi municipi.

Per aquest motiu, crec que a la revista ES SAIG li queden molts d'anys de vida i de servei al poble, complint amb aquesta tasca, a vegades difícil, d'informar i de contribuir a l'enriquiment cultural del poble d'Algaida i alhora de tot Mallorca.

Per molts d'anys!.

Joan Verger Pocoví
President del Consell Insular
de Mallorca

Llengua i sentiment

Vet ací dos mots que podrien resumir -amb les limitacions i els condicionaments propis i inevitables del verb- allò que em suggereix la vostra revista, aquest benvolgut Saig que surt puntualment per acudir a la cita mensual amb els lectors amics.

Usar i difondre la llengua pròpia del País és una de les tasques fonamentals de les publicacions que surten a llum des del poble i per al poble. Això, dissortadament i per diverses raons, no sempre es compleix; des de la vostra, tanmateix, ho heu tengut clar des del primer moment i mai no heu deixat de donar-ne exemple.

El sentiment que es pugui posar en el contingut de cada nombre és una altra cosa; depèn de la condició subjectiva dels col·laboradors o de l'equip redactor. Amb tot, també resulta bàsic per seguir endavant. Si manca aquest element, retraduint en expressions concretes com coratge, il·lusió, altruïsmes, empenya, esperit de servei, difusió cultural... no estarà massa a arribar el cansament i la desídia que acabaran per enfonsar l'esperit inicial. No és aquest el vostre cas: la fita que celebrem avui n'és un clar exponent.

D'altra banda, com no ha de tenir sentiment un poble que manteén les seves arrels amb balls i tonades ancestrals a través d'una expressió que ha esdevingut símbol? Era inevitable, tal volta imperdonable, que així no fos. Una comunitat que participa de la força., misteriosa i màgica, dels Cossiers forçat ha de tenir saba per això i per molt més.

Estic content, amb voltros i per voltros, d'aquest cent. Enhorabona. Faig vots perquè es multipliqui, fresc i esponderós, fins assolir fites superiors. En nom propi i en el de la resta de publicacions que, com voltros, formam part de la família de la Premsa Forana, també en faig perquè Es Saig tengui la durada tan llarga com la d'aquell estol de balladors vestits de blanc amb vetes de colorins. I que amb ells, cascavells sonant amb flaïre de murta, continueu donant vida al vostre i al nostre Poble.

Rebeu una forta abraçada !

Biel Massot i Muntaner
Pòrtol, Pasqua del 1989

TROBADA DE PREMSA FORANA

El passat dia 5 de Març es va celebrar una Trobada de Premsa Forana a Marratxí, coincidint amb la " Fira del Fang" La revista "Pòrtula" va encarregar-se de l'organització, que va ésser perfecta.

Després de la concentració, la diada s'inicià amb una visita als diversos nuclis urbans del terme, ens aturarem a veure com funcionava una ollereria, la de "Can Vent", i també contemplàrem la naveta pre-talaiòtica de "Son Caulelles" que recentment ha estat netejada.

A continuació d'una visita a la Fira es va fer la presentació del llibre "pòrtol Guia d'ollereries", de Biel Massot i Miquel Mut, presentació que va fer en Gabriel Janer Manila. El llibre és una magnífica aproximació a aquesta indústria tan característica de Pòrtol.

Va haver-hi un dinar de germanor al restaurant " Ses Tres Germanes", seguit d'una actuació de "Música Nostra" i "Xeremiers de Sa Calatrava". La Trobada va acabar amb una Assamblea General Ordinària de l'Associació en la qual es va donar una informació de diversos temes que afecten la Premsa Forana: convenis amb les Entitats (Govern i CIM), seu permanent, editorial conjunt sobre Cabrera, altes i baixes, situació de secretaria i tresoreria, etc.

Una diada, en fi, molt agradable i positiva.

GLOSES

Deu tenir bon fonament
per poder-se aguantar
i arribar fort i sa
a tal aconceixement.
Aquí el teniu present,
ja el podeu fullejar.
Està dins sa vostra mà
tot un Saig número cent.

Alegries i picades
aquest SAIG ha repartit;
a pics bastant atrevit
i a pics dolçes bavarades.
Té corda per temporades
si d'ell vols esser servit
i avança ben decidit
a no fer crides de bades.

Jaume Juan

Tot aquell que és llegidor
sa premsa bona aprecia;
podem dir sense mania
que Algaida té lo millor:
ES SAIG que mos fa es pregó,
de segur, cada mesada;
sa matèria està assegurada,
a més tenim informació.

Un treball intel·ligent
mos ha fet ES SAIG fins ara;
per uns tindrà qualque tara,
per altres serà excel·lent.
Fer d'arbitr' en tot moment
també es pot aconseguir,
prova d'això és arribat aquí:
Benvingut, número cent!

Bernat Coll i Sureda

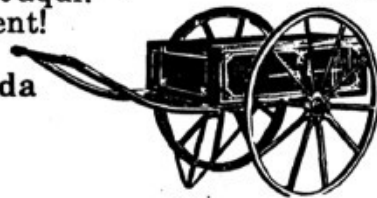
Jesucrist omnipotent,
si poreu, m'eu d'ajudar
per fer honor i honrar
una revista que hi ha
agradable per sa gent:
això és ES SAIG que fa cent
des que se va inaugurar,
i as cap de mes vos dirà
si va bé o malament
i de notícies al corrent
ES SAIG vos farà present
de ses novetats que hi ha,
i com que no puc allargar
per ordres des dirigent
aquí teniu un servent
si res més voleu manar.

Tomeu Oliver " Seguí "

Com el bell clavell de maig
que té aroma molt fi,
una gent se decidí
a fer sa revista ES SAIG;
i ha donat bon resultat
sa seva digna labor:
cent números de publicació
ha llançat durant vuit anys.

Els algaidins alabam
sa seva informació;
és cosa de molt valor,
de tot molt bé ens enteram.
Els subscriptors desitjam
sebre totes novetats
i els casos que han passat
en ES SAIG los hi trobam.

Climent Garau i Salvà.

PRESENTACIO DEL DISC DE S'ORQUESTRINA

El dissabte dia 15 d'abril
S'Orquestrina d*algaida presentarà a
Algaida el seu nou disc de llarga
durada. L'acte serà a sa Plaça cap a les
10 del vespre i estam segurs que
assistirem a una festa ben agradable,

com ho són totes les que organitza la
nostra Orquestrina.

Desitjam un èxit rotund per aquest
discque ara treuen al mercat i per als
joves músics i cantants de
s'Orquestrina, un grup que s'està
guanyant adeptes incondicionals per
tot allà on actua.

Tots plegats perque som un sol poble.

Tots nem col·laborat perquè la nostra Autonomia fos una realitat.

Feim el futur perquè el present de cada dia és més nostre. Gràcies a l'esforç i la il·lusió de tots, un per un.

Amb la col·laboració de tothom construïm una Autonomia plena de progrés i benestar.

GOVERN BALEAR

BATLLES D'ALGAIDA (1577-1988)

per SALVADOR MULET
(a cura de Pere Mulet)

Aquesta relació de batlles d'Algaida que us oferim va ser elaborada per D. Salvador Mulet devers l'any 1956 basant-se en els Llibres de consells i Llibres d'actes del nostre Arxiu Municipal: per això comença el 1577 que és aproximadament la data dels documents més antics que l'Arxiu posseeix. Ens hem limitat a completar la llista amb els batlles dels darrers trenta anys.

Aquest treball és només una petita mostra de l'enorme tasca que D. Salvador va dur a terme transcrivint documents del nostre Arxiu, documents que ell aprofitava com a material per al seu Kalendari Algaidí.

Pel que fa als batlles de Castellitx i Algaida anteriors al 1577, en Ramon Rosselló en va fer una relació que publicàrem en aquesta mateixa revista en el número 18 corresponent al juny de 1982. Encara que aquesta llista no és completa, complementa bastant bé la que segueix a continuació.

1577 — Pere Jaume	Pere Mulet Caletxo	
1578 — Miquel Mulet Caletxo		
1579 — Cristòfol Fiol		
1580 — Cristòfol Fiol	Andreu Trobat	
1581 — Sebastià Oliver		
1582 — Sebastià Oliver	Miquel Mulet Caletxo	
1583 — Miquel Mulet Caletxo	Toni Sastre	
1584 — Pere Mulet	Toni Sastre	
1585 — Pere Mulet	Guillem Oliver	
1586 — Joan Mayol	Guillem Oliver	
1587 — Joan Mayol	Pere Jaume	
1588 — Miquel Mulet	Pere Jaume	
1589 — Miquel Mulet	Antoni Mesquida	
1590 — Guillem Oliver	Antoni Mesquida	
1591 — Guillem Oliver	Pere Jaume	
1592 — Rafel Ribes	Pere Jaume	
1593 — Rafel Ribes	Antoni Servera	
1594 — Pere Trobat	Antoni Servera	Miquel Sastre
1595 — Pere Trobat	Antoni Mesquida	
1596 — Pere Trobat	Antoni Mesquida	
1597 — Pere Trobat	Rafel Ribes	
1598 — Antoni Coll	Rafel Ribes	
1599 — Antoni Coll	Llorenç Sastre	
1600 — Rafel Ribes	Llorenç Sastre	
1601 — Rafel Ribes	Bartomeu Mulet	
1602 — Antoni Coll	Bartomeu Mulet	
1603 — Antoni Coll	Miquel Coll	
1604 — Andreu Sastre	Miquel Coll	
1605 — Andreu Sastre	Pere Trobat	
1606 — Pere Trobat		
1607 — Sebastià Ballester	Pere Trobat	
1608 — Sebastià Ballester	Francesc Socies	
1609 — Miquel Coll	Francesc Socies	
1610 — Miquel Coll	Guillem Coll	
1611 — Miquel Garau	Guillem Coll	

1612 — Miquel Garau	Antoni Coll
1613 — Antoni Coll	
1614 — Bartomeu Mulet de So Na Móra	Pere Trobat
1615 — Bartomeu Mulet de So Na Móra	Miquel Oliver de Pina
1616 — Miquel Coll	Miquel Oliver de Pina
1617 — Miquel Coll	Sebastià Mulet
1618 — Andreu Trobat	Sebastià Mulet
1619 — Andreu Trobat	
1620 — Pere Oliver	
1621 — Pere Oliver	Andreu Mesquida
1622 — Pere Fiol	
1623 — Pere Fiol	Pere Antoni Pujol
1624 — Andreu Trobat	Pere Antoni Pujol
1625 — Llorenç Ribes	
1626 — Llorenç Ribes	Pere Oliver
1627 — Pere Joan Ribes	Pere Oliver
1628 — Pere Joan Ribes	Miquel Oliver
1629 — Miquel Sastre	Miquel Oliver
1630 — Miquel Sastre	
1631 — Miquel Sastre de la Torre	Pere Oliver
1632 — Miquel Sastre de la Torre	Llorenç Ribes
1633 — Miquel Oliver de Son Maig	Llorenç Ribes
1634 — Miquel Oliver de Son Maig	Pere Joan Ribes
1635 — Pere Joan Ribes	
1636 — Joan Fiol	
1637 — Miquel Fiol	Pere Oliver
1638 — Miquel Fiol	Antoni Mesquida
1639 — Antoni Coll	Antoni Mesquida
1640 — Antoni Coll	
1641 — Pere Trobat de la Font	
1642 — Pere Trobat de la Font	Pere Joan Ribes
1643 — Miquel Fiol	Pere Joan Ribes
1644 — Miquel Fiol	
1645 — Joan Monblanch	
1646 — Joan Monblanch	Pere Fiol
1647 — Miquel Fiol	
1648 — Miquel Fiol	
1649 — Antoni Coll	Pere Joan Ribes
1650 — Francesc Socies	Gabriel Oliver
1651 — Pere Trobat	Gabriel Oliver
1652 — Pere Trobat	Pere Joan Ribes
1653 — Francesc Socies	Pere Joan Ribes
1654 — Francesc Socies	Pere Trobat
1655 — Pere Joan Ribes	Pere Trobat
1656 — Pere Joan Ribes	Joan Oliver
1657 — Honorat Ribes	Joan Oliver
1658 — Honorat Ribes	Pere Trobat
1659 — Pere Trobat	
1660 — Francesc Coll	
1661 — Guillem Oliver	Francesc Coll
1662 — Guillem Oliver	Pere Joan Ribes
1663 — Joan Barceló	Pere Joan Ribes
1664 — Miquel Monblanch	Joan Barceló
1665 — Miquel Monblanch	Pere Joan Ribes
1666 — Joan Oliver de Son Maig	Pere Joan Ribes
1667 — Joan Oliver de Son Maig	Llorenç Sureda
1668 — Miquel Monblanch	Llorenç Sureda
1669 — Miquel Monblanch	

1670 — Joan Oliver de Son Maig	Pere Trobat
1671 — Joan Oliver de Son Maig	Miquel Coll
1672 — Miquel Reus	Miquel Coll
1673 — Miquel Coll	
1674 — Joan Oliver	Llorenç Sureda
1675 — Llorenç Sureda	
1676 — Miquel Reus	Sebastià Ramis
1677 — Sebastià Ramis	
1678 — Miquel Coll de So Na Móra	Llorenç Sureda
1679 — Miquel Coll de So Na Mora	Llorenç Sureda
1680 — Miquel Coll de So Na Móra	Sebastià Ramis
1681 — Francesc Socies de Francesc	Sebastià Ramis
1682 — Francesc Socies de Francesc	Miquel Reus
1683 — Llorenç Sureda	Miquel Reus
1684 — Llorenç Sureda	
1685 — Llorenç Sureda	Sebastià Ramis
1686 — Miquel Seguí	Sebastià Ramis
1687 — Miquel Seguí	Pere Mulet
1688 — Pere Mulet	
1689 — Bartomeu Pou	Guillem Sastre d'Estaca (Son Veny)
1690 — Miquel Trobat de la Font	Guillem Sastre d'Estaca (Son Veny)
1691 — Miquel Trobat de la Font	Sebastià Ramis
1692 — Pere Mulet	Sebastià Ramis
1693 — Pere Mulet	
1694 — Bartomeu Pou	
1695 — Miquel Reus	
1696 — Miquel Reus	Miquel Coll
1697 — Francesc Socies de Guillem	Miquel Coll
1698 — Francesc Socies de Guillem	
1699 — Sebastià Ramis	Miquel Reus
1700 — Miquel Coll de So Na Móra	Miquel Reus
1701 — Miquel Coll de So Na Móra	Pere Joan Ribes
1702 — Joan Monblanch	Pere Joan Ribes
1703 — Joan Monblanch	Bartomeu Pou
1704 — Miquel Coll de So Na Móra	Bartomeu Pou
1705 — Miquel Coll de So Na Móra	
1706 — Pere Joan Ribes	
1707 — Pere Joan Ribes	
1708 — Pere Joan Ribes	Joan Monblanch
1709 — Miquel Reus	
1710 — Miquel Reus	Gabriel Oliver
1711 — Gabriel Oliver	
1712 — Joan Bta. Trobat de la Font	Pere Fiol
1713 — Joan Oliver de Son Maig	Pere Fiol
1714 — Joan Oliver de Son Maig	
1715 — Sebastià Ramis	Gabriel Oliver de S'Alcaria Vella
1716 — Gabriel Oliver de S'Alcaria Vella	
1717 — Gabriel Oliver de S'Alcaria Vella	
1718 — Gabriel Oliver de S'Alcaria Vella	
1719 — Joan Monblanch	
1720 — Joan Monblanch	
1721 — Joan Monblanch	Andreu Mesquida
1722 — Andreu Mesquida	
1723 — Andreu Mesquida	
1724 — Francesc Coll de So Na Móra	Andreu Mesquida
1725 — Francesc Coll de So Na Móra	
1726 — Pere Fiol de Binicomprat	
1727 — Francesc Coll de So Na Móra	Pere Fiol de Binicomprat

- 1728 — Pere Fiol Binicomprat
 1729 — Pere Fiol de Binicomprat
 1730 — Pere Fiol de Binicomprat
 1731 — Joan Monblanch
 1732 — Joan Monblanch
 1733 — Joan Monblanch
 1734 — Antoni Oliver de S'Alcaria Vella
 1735 — Antoni Oliver de S'Alcaria Vella
 1736 — Bernat Reus
 1737 — Bernat reus
 1738 — Antoni Oliver (Alcaria Vella)
 1739 — Antoni Oliver (Alcaria Vella)
 1740 — Antoni Mesquida de Formiguera
 1741 — Antoni Mesquida de Formiguera
 1742 — Antoni Mesquida de Formiguera
 1743 — Pere Joan Ribes de Cabrera
 1744 — Pere Joan Ribes de Cabrera
 1745 — Pere Joan Ribes de Cabrera
 1746 — Pere Joan Ribes de Cabrera
 1747 — Antoni Oliver de S'Alcaria Vella
 1748 — Antoni Oliver de S'Alcaria Vella
 1749 — Antoni Mesquida de Formiguera
 1750 — Antoni Mesquida de Formiguera
 1751 — Antoni Mesquida de Formiguera
 1752 — Gabriel Oliver de Son Maig
 1753 — Gabriel Oliver de Son Maig
 1754 — Gabriel Oliver de Son Maig
 1755 — Gabriel Oliver de Son Maig
 1756 — Antoni Mulet "Pau"
 1757 — Antoni Mulet "Pau"
 1758 — Sebastià Oliver "Carut"
 1759 — Sebastià Oliver "Carut"
 1760 — Sebastià Oliver "Carut"
 1761 — Sebastià Oliver "Carut"
 1762 — Sebastià Oliver "Carut"
 1763 — Sebastià Oliver "Carut"
 1764 — Sebastià Oliver "Carut"
 1765 — Sebastià Oliver "Carut"
 1766 — Sebastià Oliver "Carut"
 1767 — Sebastià Oliver "Carut"
 1768 — Sebastià Oliver "Carut"
 1769 — Sebastià Oliver "Carut"
 1770 — Mateu Ribes de Cabrera
 1771 — Mateu Ribes de Cabrera
 1772 — Mateu Ribes de Cabrera
 1773 — Joan Mulet
 1774 — Joan Mulet
 1775 — Joan Mulet
 1776 — Jaume Roig "Delabau"
 1777 — Jaume Roig "Delabau"
 1778 — Jaume Roig "Delabau"
 1779 — Jaume Roig "Delabau"
 1780 — Guillem Sastre de Son Calet
 1781 — Guillem Sastre de Son Calet
 1782 — Miquel Reus
 1783 — Pere Trobat de la Font
 1784 — Pere Trobat de la Font
 1785 — Pere Trobat de la Font
- Antoni Oliver de S'Alcaria Vella

 Antoni Oliver de S'Alcaria Vella

 Antoni Mesquida de Formiguera

 Antoni Oliver de S'Alcaria Vella

 Antoni Oliver de S'Alcaria Vella

 Antoni Mulet "Pau"

 Antoni Mulet "Pau"

 Mateu Ribes de Cabrera

 Guillem Sastre de Son Calet

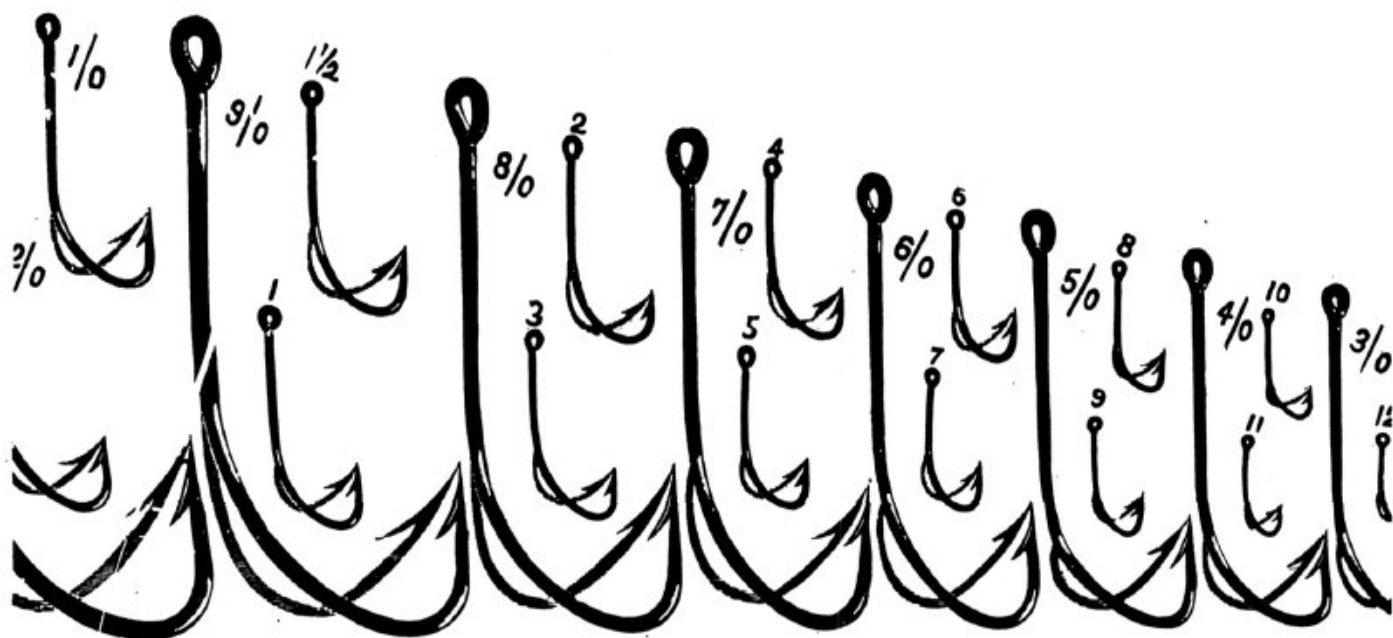
 Guillem Sastre de Son Calet

1786 — Gabriel Sastre		
1787 — Gabriel Sastre		
1788 — Gabriel Sastre		
1789 — Gabriel Sastre		
1790 — Jaume Roig		
1791 — Jaume Roig		
1792 — Francesc Sastre		
1793 — Francesc Sastre		
1794 — Francesc Sastre		
1795 — Francesc Mulet		
1796 — Francesc Mulet		
1797 — Francesc Mulet		
1798 — Llorenç Pujol		
1799 — Llorenç Pujol		
1800 — Llorenç Pujol		
1801 — Jaume Sastre		
1802 — Jaume Sastre		
1803 — Jaume Sastre		
1804 — Miquel Mulet		
1805 — Miquel Mulet		
1806 — Miquel Mulet		
1807 — Jaume Sastre		
1808 — Jaume Sastre		
1809 — Joan Oliver		
1810 — Antoni Oliver		
1811 — Antoni Oliver	Rafel Mulet	
1812 — Antoni Oliver		
1813 — Rafel Sastre		
1814 — Rafel Mulet		
1815 — Pere Trobat de la Font		
1816 — Pere Trobat de la Font		
1817 — Pere Trobat de la Font		
1818 — Gabriel Roig		
1819 — Gabriel Roig		
1820 — Sebastià Fiol		
1821 — Guillem Munar de la Font	Bartomeu Company	
1822 — Guilem Mut		
1823 — Guillem Munar de la Font	Bartomeu Oliver	
1824 — Antoni Garau	Bartomeu Oliver	
1825 — Guillem Sastre		
1826 — Joan Reus		
1827 — Joan Baptista Mayol		
1828 — Pere Joan Ribes		
1829 — Llorenç Pujol		
1830 — Mateu Ribes		
1831 — Bartomeu Company		
1832 — Joan Reus		
1833 — Joan Reus	Macià Ribes	Francesc Socies
1834 — Miquel Trobat		
1835 — Francesc Socies		
1836 — Francesc Socies	Julià Cardell	
1837 — Joan Monblanch	Julià Cardell	
1838 — Joan Monblanch	Julià Cardell	Pere Joan Ribes
1839 — Pere Joan Ribes		
1840 — Joan Reus		
1841 — Francesc Coll		
1842 — Lluç Solivelles		
1843 — Francesc Sastre		

1844 — Miquel Mulet	Francesc Sastre	
1845 — Miquel Mulet		
1846 — Lluç Solivelles		
1847 — Lluç Solivelles		
1848 — Antoni Cantallops		
1849 — Antoni Cantallops		
1850 — Antoni Cantallops		
1851 — Antoni Cantallops		
1852 — Antoni Crespí		
1853 — Antoni Crespí		
1854 — Lluç Solivelles		
1855 — Guillem Pascual		
1856 — Guillem Pascual		
1857 — Guillem Pascual	Joan Riera	Antoni Oliver Pujol
1858 — Antoni Oliver Pujol		
1859 — Antoni Oliver Pujol		
1860 — Antoni Oliver Pujol		
1861 — Antoni Oliver Pujol		
1862 — Antoni Oliver Pujol		
1863 — Antoni Oliver Pujol		
1864 — Antoni Oliver Pujol		
1865 — Antoni Oliver Pujol		
1866 — Antoni Oliver Pujol		
1867 — Gabriel Pujol		
1868 — Gabriel Pujol	Guillem Pascual	
1869 — Bernat Pou		
1870 — Bernat Pou		
1871 — Bernat Pou		
1872 — Joan Seguí	Francesc Verdera	
1873 — Francesc Verdera		
1874 — Gabriel Oliver	Francesc Verdera	
1875 — Gabriel Oliver	Bernat Pou Sastre	
1876 — Bernat Pou Sastre		
1877 — Bernat Pou Sastre		
1878 — Bernat Pou Sastre		
1879 — Bernat Pou Sastre		
1880 — Bernat Pou Sastre		
1881 — Joan Oliver Morey	Bernat Pou Sastre	
1882 — Joan Oliver Morey		
1883 — Joan Oliver Morey		
1884 — Gabriel Oliver Pujol		
1885 — Gabriel Oliver Pujol	Antoni Mulet Oliver	
1886 — Antoni Mulet Oliver		
1887 — Antoni Mulet Oliver		
1888 — Antoni Mulet Oliver		
1889 — Antoni Mulet Oliver		
1890 — Joan Amengual Verdera		
1891 — Bernat Pou Sastre		
1892 — Bernat Pou Sastre		
1893 — Antoni Mulet Oliver		
1894 — Antoni Mulet Oliver		
1895 — Pere Antoni Mulet Castell		
1896 — Pere Antoni Mulet Castell		
1897 — Julià Cardell Munar		
1898 — Gabriel Verdera Puigserver		
1899 — Antoni Tomàs Oliver		
1900 — Julià Cardell Munar		
1901 — Julià Cardell Munar		

1902 — Francesc Verdera Ribes	
1903 — Julià Cardell Munar	
1904 — Julià Cardell Munar	
1905 — Julià Cardell Munar	Francesc Pujol Amengual
1906 — Francesc Pujol Amengual	
1907 — Francesc Pujol Amengual	
1908 — Bartomeu Vanrell Mulet	
1909 — Bartomeu Vanrell Mulet	Miquel Gomila Oliver
1910 — Miquel Gomila Oliver	
1911 — Miquel Gomila Oliver	
1912 — Miquel Gomila Oliver	
1913 — Miquel Gomila Oliver	
1914 — Julià Cardell Munar	
1915 — Julià Cardell Munar	
1916 — Julià Cardell Munar	Miquel Gomila Oliver
1917 — Julià Cardell Munar	Miquel Gomila Oliver
1918 — Francesc Pujol Amengual	
1919 — Antoni Sastre Oliver	Francesc Pujol Amengual
1920 — Antoni Sastre Oliver	
1921 — Antoni Sastre Oliver	
1922 — Antoni Sastre Oliver	
1923 — Francesc Pujol Amengual	Miquel Oliver Vich
1924 — Agustí Trobat Company	
1925 — Agustí Trobat Company	
1926 — Agustí Trobat Company	
1927 — Agustí Trobat Company	
1928 — Agustí Trobat Company	
1929 — Agustí Trobat Company	
1930 — Agustí Trobat Company	
1931 — Antoni Solivelles	Antoni Mulet Gomila
1932 — Antoni Mulet Gomila	
1933 — Antoni Mulet Gomila	
1934 — Joan Cerdà Nadal	Pere Janer Rafal
1935 — Pere Janer Rafal	
1936 — Antoni Mulet Gomila	Gabriel Oliver Puigserver
1937 — Gabriel Oliver Puigserver	
1938 — Gabriel Oliver Puigserver	
1939 — Gabriel Oliver Puigserver	
1940 — Gabriel Oliver Puigserver	
1941 — Joan Pou Oliver	
1942 — Joan Pou Oliver	
1943 — Joan Pou Oliver	Guillem Vanrell Mascaró
1944 — Guillem Vanrell Mascaró	
1945 — Guillem Vanrell Mascaró	
1946 — Guillem Vanrell Mascaró	
1947 — Guillem Vanrell Mascaró	
1948 — Guillem Vanrell Mascaró	
1949 — Guillem Vanrell Mascaró	
1950 — Guillem Vanrell Mascaró	
1951 — Guillem Vanrell Mascaró	
1952 — Guillem Vanrell Mascaró	
1953 — Joan Oliver Mulet	
1954 — Joan Oliver Mulet	
1955 — Joan Oliver Mulet	
1956 — Joan Oliver Mulet	
1957 — Joan Oliver Mulet	
1958 — Joan Oliver Mulet	Joan Fiol Amengual
1959 — Joan Fiol Amengual	

1960 — Joan Fiol Amengual	
1961 — Joan Fiol Amengual	
1962 — Joan Fiol Amengual	
1963 — Joan Fiol Amengual	
1964 — Joan Fiol Amengual	
1965 — Joan Fiol Amengual	
1966 — Joan Fiol Amengual	
1967 — Joan Fiol Amengual	
1968 — Joan Fiol Amengual	
1969 — Joan Fiol Amengual	
1970 — Joan Fiol Amengual	
1971 — Antoni Cañellas Seguí	Joan Fiol Amengual
1972 — Antoni Cañellas Seguí	
1973 — Antoni Cañellas Seguí	
1974 — Antoni Cañellas Seguí	
1975 — Antoni Cañellas Seguí	
1976 — Antoni Cañellas Seguí	
1977 — Antoni Cañellas Seguí	
1978 — Antoni Cañellas Seguí	
1979 — Antoni Cañellas Seguí	Joan Ramis Gelabert
1980 — Joan Ramis Gelabert	
1981 — Joan Ramis Gelabert	
1982 — Joan Ramis Gelabert	
1983 — Bernat Sastre Sastre	Joan Ramis Gelabert
1984 — Bernat Sastre Sastre	
1985 — Bernat Sastre Sastre	
1986 — Bernat Sastre Sastre	
1987 — Bernat Sastre Sastre	Gabriel Salas Fullana
1988 — Gabriel Salas Fullana	

ELS PINS DE LES ESCOLES

Em diuen que els pins de les escoles han estat sentenciats a mort i la notícia d'aquesta decisió no ha deixat de ballar-me per dins el pensament, fins que m'he decidit a escriure aquestes línies amb l'esperança que la determinació serà finalment reconsiderada.

Els pins de les escoles són una mica meus. Els vaig veure sembrar i puc ser testimoni de les dificultats amb què varen créixer, perquè no és fàcil que els arbres vagin bons allà on hi ha al.lots: un dia una pilotada a les rames, o un que gronzava la soca, encara doblegadissa i feble, un altre que es repenjava a una branca fins que l'esqueixava ... Aquells pins que ara volen tallar varen créixer, us ho asseguro, entre dificultats i contratemps. Per espai de molts anys varen ser uns pins esquifits i els va costar molt superar la magror i arribar a treure el cap. Eren, cal tenir-ho present, uns pins de la postguerra.

Els mestres d'aquell temps tenien el costum de castigar els al.lots que no sabien la lliçó a repassar-la durant la mitja hora que durava l'esbargiment, tots els matins, vora aquests pins. No era estrany veure una tira d'al.lots, el llibre obert i disposats a aprendre's de memòria tres o quatre paràgrafs d'Història d'Espanya, de Geometria o de Gramàtica, recolzats a les soques dels pins. Els mestres es passetjaven amunt i avall, les mans darrera, l'esquena lleugerament tombada,

resignats. Nosaltres procuràvem cantar la lliçó amb veu alta perquè ens sentissin, fins al punt que, a vegades, ens hi escanyàvem. Jo crec que aquelles cantúries-he sentit a dir que les plantes creixen si les contenen coverbos i les canten corrandes-estimularen el creixement dels pins.

Vull dir que els pins de les escoles potser varen brostar i treure tany novells, només de sentir-nos recitar llistes de reis, fórmules matemàtiques, temps verbals i noms de rius... L'educació intel·lectual acompanyà, doncs, la seva crecudada.

Els pins de les escoles no varen ser els únics pins de la meva infantesa. Han d'entrar-hi, també, els pins de la plaça que, en aquell temps, ja eren corpulents, i els pins d'es Porrassar. Allí hi havia un únic pi ver, vora la fontanella, no gaire lluny d'es Peu de Sant Cristòfor. Es Porrassar fou durant anys l'escenari del nostre joc d'al.lots que cercàvem l'aire lliure dels pinars, l'emoció d'amagar-nos entre ravells d'ullastre, prop d'una mata, la quimera d'encalçar-nos o de jugar a lladres entre pinotells i alzines.

Quan m'han dit que els pins de les escoles han estat sentenciats, he sentit una mica de fred a la pell; perquè no és bo tallar els pins -aquells pins il·lustrats amb les nostres lliçons mal apreses-, car els problemes que causen segurament tenen remei, sense que se'ls hagi forçadament de tallar el coll de forma implacable.

Gabriel Janer Manila

DIA A DIA, TREBALLAM PELS POBLES DE MALLORCA

El Consell Insular de Mallorca dóna l'enhorabona a la revista ES SAIG amb motiu del seu número 100. Molts d'anys a la revista i a tot el poble d'Algaida

CONSELL INSULAR DE MALLORCA

CALAIX de SASTRE

OCASIÓ DESAPROFITADA

El miris per on el miris - els alts, els baixos, el perfil,...- destil·la una immensa voluptuositat. I la seva particular forma simètrica: el pots girar damunt davall, que no per això modificaràs ni un pèl el seu sinuós oferiment. El miris per on el miris, no li falta res: està en el seu punt precís. Amb el seu disseny altament estilitzat, és capaç de sintetitzar totes les formes de l'acoblament, de la lúxuria: una verga, dues mamelles, un trau, dous ous, una llengua, dos clítoris... i totes aquelles altres coses que la decència impedeix anomenar. Un pal i dues rodones: la santíssima trinitat numèrica. Més pals, més rodones, seria una embafada; manco, la solitud. El cent és el número més eròtic de la contrada.

El cent era una magnífica ocasió per lligar amb l'Ajuntament. ES SAIG, coquetó, insinuant, obrí la seva millor pàgina en blanc per a delit municipal, a canvi d'una subvenció. Però, a aquest Ajuntament no li va la marxa....

Conten que hi havia un home, de salut delicada, a qui costava de posar-se a la feina. Un dia un seu amic l'anà a veure i el trobà assegut a taula, amb el dit gros en remull dins un tassó d'aigua. "I què fas?" -l'amic, que li diu. "Mira -respongué- que ahir vaig anar al metge. I em digué que havia de prendre banys. Així que he pensat, : començaré a entrenar-me.

Això mateix hauria pogut fer l'Ajuntament. Que es llançàs desenfrenadament, a cos obert, a la insinuació de la revista, era esperar massa. Que la passió no ha de servir per fer predre les bones formes. Però, i per què no començar amb un ditet, com l'home de l'acudit? Hauria estat tota uan promesa per a contactes més fecunds. Que ja se sap que un dit, mogut a conveniència, pot obrir les portes més recloses.

Ditet, m'has dit? En rebre la petició, el Sr. Batle s'alçà de la cadira, dominat per un atac furibund...De passió? d'amor? No, dissortadament era de despreci, fins arribar a l'insult i a perdre les formes més elementals de la compostura. Pau! Sr. Batle. I si m'és permès de donar-vos un consell, agafau-vos les discrepàncies lúdica-ment, com un joc. Els vostres ronyons i ventrell vos ho agrairan.

En Calaix Desastre

COMUNICAT DE L'AGRUPACIÓ DEL PSM D'ALGAIDA

Dia 2 de març de 1989 passarà a la Història - en majúscula- del nostre poble per ésser el dia en què 10 regidors volgueren acabar una trista història - en minúscula- que ja ve de lluny, amb l'aprovació de la sèstència de mort dels 17 pins de Ses Escoles. Més de cinquanta anys de vida a punt d'ésser esclafats com a conseqüència d'una decisió absurda.

Davant la gravetat d'aquest fet, l'Agrupació d'Algaida del Partit Socialista de Mallorca vol fer públic el següent comunicat:

Primer. Les raons bàsiques argumentades per PP, PDP i PSOE, els partits responsables de l'endemera, si és que fatalment arriba a produir-se, són les molèsties provocades per la processonària, les arrels i el pol.len. Quan qualsevol persona amb un mínim de sentit comú sap que tots aquests problemes, o bé són solucionables sense excessives dificultats o bé no donen el pes com per justificar la tala dels pins, - "Les cuques de 17 pins? Un horabaixa de feina de dos homes a l'any", respongué, sorprès per la pregunta, un tècnic de la Conselleria d'Agricultura.

Segon. Perquè siguin solucionables, els problemes, cal tenir voluntat de posar-los remei. Quines gestions han fet els responsables municipals per eliminar les molèsties? ¿S'han adquirit les trampes sexuals per a

cuques, tal com demanàrem fa un grapat de mesos en una Sessió Plenària? En definitiva, què s'ha fet de positiu, amb intenció de solucionar els problemes? Absolutament res. Conclusió: els problemes no es volen solucionar.

Tercer. No s'ha actuat gens, però s'ha parlat molt, del tema, amb una clara intencionalitat d'augmentar la magnitud dels problemes. Sembla com si s'hagués volgut conduir l'opinió pública, especialment determinats sectors, cap a un estat de permanent crispació, cap a una situació en la qual no es poguessin fer ni els raonaments més elementals. Pensam que es tracta d'una negligència intencionada, absolutament premeditada. És més, algunes autoritats han actuat amb un cinisme casi insultant - "Els hem donat un any d'oportunitat, als pins", digué el batle, amb un somriure de befa, durant la Sessió Plenària de dia 2, com si donàs a entendre que els pins tot solets haguessin de trobar el remei- I tot això, ineficàcia, cinisme, per què? Que responguin els responsables del tema.

Quart. S'ha volgut plantejar la qüestió, com si es tractàs d'un cas d'incomptabilitat entre els pins, d'un cantó, i la salut dels nins i nines de Ses Escoles, de l'altre. O una cosa o l'altra, però no totes dues. I nosaltres afirmam que aquesta contradicció no existeix: ambdós aspectes - pins i salut- són més que possibles simultàniament, són més que compatibles, són complementaris; uns, els pins -ben tractats, això sí- ajuden la salut dels altres, els nins i nines - i també dels adults. Per raons evidentíssimes que ara i aquí no cal explicar. Per tot això, el PSM votà NO a la mort dels pins. I diu SÍ a la solució dels problemes.

Cinquè. En uns moments de forta sensibilitat general per a tots aquells temes que afecten la conservació de la natura, la defensa de qualsevol tros de medi ambient que es vegi amenacat, l'Ajuntament d'Algaida pren una decisió tan sorprenent - la mort de 17 pins - que

ha merescut tota casta de comentaris negatius en la premsa diària mallorquina. Avui mateix, el dia en què redactam aquest escrit, el "Diario de Mallorca" publica la carta d'una lectora que conta, entre trista i astorada, cam al Pla de Na Tesa tenien els mateixos problemes que nosaltres; com que els solucionaren, ara poden gaudir de la presència benefactora dels pins a les seves Escoles. En canvi, els de les nostres seran assassinats. Quin trist exemple per a l'educació dels nostres nins i nines, tant presents com futurs!

Sisè. El cas que comentam és la culminació de la falta de sensibilitat demostrada per partits com PP i PDP davant tot allò que representi un signe de progrés per a tothom. Recordem que ambdós partits recolliren l'absurda petició de tallar els pins en el seu programa electoral. Així i tot, han donat proves evidents d'inseguretats abans d'adoptar la decisió definitiva - PP i PDP ja ho intentaren fa un any, aprovar la mort dels pins; però el tema quedà damunt la taula de Sessions de l'Ajuntament, per mor de la falta de consens. Sense el vot afirmatiu dels representants del PSOE, la majoria municipal no s'hagués atrevit a prendre tan polèmica decisió. És per això que consideram aquest partit, el PSOE, tan responsable de l'atemptat ecològic com els partits que governen l'Ajuntament.

I Setè. Avui quan escrivim aquest comunicat, sortosament els pins encara són vius. Com que, a pesar de tot, encara creim que la política s'ha de basar en el diàleg, en la raó, en la força dels arguments. Com que, i sense gens de por d'esser acusats d'il·luminats, estan convençuts de tenir la raó de la nostra part en aquest cas, demanam clemència i salut per a 17 innocents pins que no han comès d'altre crim que el d'estar malalts.

Deixau-los viure i curau-los, els pins, que són símbol i font de vida per a tothom.

Agrupació d'Algaida del PSM

RACÓ DEL CINEMA

ELS OSCARS

El passat 29 de març s'entregaren els Oscars del 88 en una cerimònia celebrada en el Shrine Auditorium de Los Angeles.

Són, aquests, uns premis molt qüestionables, on predominen uns criteris clarament conservadors, d'acord amb la imatge del fantàstic món americà. Malgrat tot, són els premis més importants dins la indústria cinematogràfica i els que més doblers manegen. De fet, les recaptacions es disparen des del moment d'aconseguir alguna d'aquestes estatuetes.

Aquest any els OSCARS han estat per:

Millor pel·lícula: Rain man

Millor director: Barry Levinson (Rain man)

Millor actor: Dustin Hoffman (Rain man)

Millor actriu: Jodie Foster (The Accused)

Millor actor secundari: Kevin Kline (A fish called Wanda)

Millor actriu secundària: Geena Davis (The accidental tourist)

Millor pel·lícula estrangera: Pelle, el conquistador (de Dinamarca)

LA PELLICULA DEL MES

Relacions perilloses (Dangerous liaisons)

Pel·lícula ambientada en els cercles de l'aristocràcia francesa un poc abans de la Revolució, un període d'homes afeminats i dones fortes. Ens conta la història de la marquesa de Merteuil (Glenn Close) i el vescomte de Valmont (John Malkovich, injustament oblidat en les nominacions dels Oscars). Han estat amants. Ara ella li demana un favor: el seu darrer amant l'ha deixada per casar-se amb la joveneta Cecile de Volanges i ella, per venjar-se, demana a Valmont que sedueixi i desflori Cecile. Ell així ho fa, però la història es complica quan apareix madame de Tourvel (Michelle Pfeiffer); Valmont comet el gran error d'enamorar-se'n i aquesta debilitat només pot acabar en tragèdia.....

Stephen Frears (Director de l'obra i també injustament no nominat per l'Acadèmia de Holliwood) ens sorprèn amb una pel·lícula diferent de les que havia fet fins ara: "Mi hermosa Lavanderia", "Abrete de orejas", "Sammy y Rossie se lo montan". Destaca d'aquesta pel·lícula l'adaptació feta de la novel·la, el vesduari i la direcció artística (ha obtingut 3 Oscars) i la brillant interpretació.

Si pensau anar al cinema, no dubteu a veure-la.

"Mujeres al borde de un ataque de nervios". Pels qui encara no l'han vista, es tracta de la darrera pel·lícula de Pedro -Almodóvar que, malgrat no aconseguí l'Oscar a la millor pel·lícula estrangera, ha estat un èxit de taquilla tant a Espanya com a l'estranger.

El director demostra en aquesta pel·lícula la maduresa que ha adquirit tant a nivell tècnic com artístic.

"Armas de mujer". Divertida i típica comèdia americana, ambientada en el món dels negocis. Vos agradarà si el que preteneu és passar una bona estona.

"Gorilas en la niebla". Basada en l'experiència de l'antropòloga Diane Fossey, que arribà a extrems inhumans per a la defensa dels goriles. Destaca la interpretació de Sigourney Weaver, doblement nominada a l'Oscar.

"Las aventuras del Baron de Munchausen". Terry Gilliam, component del grup Monty Phyton i director de "Los heroes del tiempo" i "Brazil", fa reviure les bogeries del Baró Munchausen, heroi literari del segle XVIII. Cal destacar la perfecció dels efectes especials i la semblança d'alguns dels personatges amb els de la rondalla "En Joanet i els set missatges".

S.A.M.

TAMBE VOS RECOMANAM...

fotos antigues

Grup de brodadores que vos identificam: Margalida de Can Cerdà, Apolònia d'Albenya, Francisca de Can Cerdà, Coloma Bondia, Bet de Sa Serra, Madona de Can Cerdà, Catalina de Sa Serra. La foto es va fer devers l'any 20

La neu, a Algaida, sempre ha estat un element exòtic i un motiu de bulla; i ho demostra aquest grup d'al.lots que, darrera Ses Escoles, aprofiten per jugar i per mostrar davant la cambra fotogràfica la seva alegria. La foto correspon a l'any 54

SALUT

ANTICONCEPTIUS

PLANIFICACIÓ FAMILIAR

Els anticonceptius són mètodes, substàncies i tècniques que tendeixen a impedir, amb caràcter temporal i reversible, la concepció. L'anticoncepció és un problema tan antic com l'home, sempre ha estat practicada, amb els procediments més diversos, per tots els pobles i en tots els tipus de societat, des dels més antics als més evolucionats. Ja es parla de mètodes anticonceptius en alguns papirs egipcis i en algunes farmacopees gregues i orientals.

Actualment hi ha hagut una gran evolució en aquest camp. La causa d'aquest fet la trobam en l'explosió demogràfica i en les profundes modificacions que els avanços tecnològics determinen en els costums dels pobles més civilitzats. Aquestes circumstàncies han fet que, en el segle XX, la parella tenguí dret a un control de la descendència i a poder determinar quants fills vol tenir i quan els ha de tenir.

Enumeram els factors que poden haver contribuït a aquesta situació:

-Vivim en una societat molt competitiva, en la qual no es treballa només per sobreviure, sinó per viure cada vegada millor; en conseqüència, les parelles limiten la seva descendència per tal d'evitar que l'arribada d'un nou fill disminuesqui la qualitat de vida adquirida per ells mateixos o pels seus progenitors.

-La dona ha aconseguit un lloc actiu en la societat i ha deixat de ser un simple òrgan reproductor; dins la família és una font d'ingressos i ajuda a mantenir o augmentar el nivell econòmic de la casa.

-La lliberació dels costums representa, a una edat molt precoç, el risc d'un possible embaràs amb tota la problemàtica psicològica i social que tot això comporta.

-La pròpia societat admet el control de la natalitat i no el castiga amb una crítica moral tan estricta com succeïa anys enrera.

-La medicina, a part de lluitar contra la malaltia, dirigeix els seus esforços cap a l'na consecució de la salut; i es considera que planificar i limitar la descendència significa prevenir: inadaptacions socials, frustracions i patologies materno-perinatales.

-L'anticoncepció és molt important en edats límits o quan concorren alteracions genèsiques familiars i antecedents de subnormalitat, ja que suposa una prevenció primària de la futura patologia que podria produir-se.

Hi ha uns mètodes o sistemes que poden controlar la concepció, que no són nocius. I, per tot el que hem dit, és convenient utilitzar-los per realitzar una planificació familiar i recomanar en cada cas el mètode més adequat.

Entre els mètodes anticonceptius hem de distingir diversos tipus:

1.- Mètodes naturals

a: Abstinència periòdica:

mètode calendari

mètode de temperatura basal

mètode d'observació del moc cervical

b: Coit interruptus

c: Altres (dutxa vaginal)

2.- Mètodes mecànics.

a: Preservatiu

b: Diafragma

c: Dispositiu intrauterí (D.I.U.)

3.- Mètodes químics locals.

a: Espermicides-éstermostàtics

b:Òvuls de prostablandines
c:Betabloquants locals

4.- Mètodes químics general.

a:Anticonceptius hormonal
orals

b:Anticonceptius químics orals
masculins (en experimentació)

c:Anticonceptius hormonal
injectables (I.M.)

5.- Mètodes quirúrgics.

a:reversibles = o c l u s i ó
tubàrica per
clips
= o c l u s i ó
tubàrica per
anells

b:irreversibles = lligadura de
trompes
= vasectomia

1.- Mètodes naturals

-El mètode calendari es basa en limitar les relacions sexuals als dies en què teòricament no hi ha possibilitat d'unió entre els espermatozoides i l'òvul ja que les adverses condicions fisiològiques impedeixen el seu acoblament, la seva conjunció.

L'efectivitat d'aquest mètode és baixa; comporta una alta taxa de fracassos.

-El mètode de la temperatura basal es fomenta en registrar el cim de temperatura que es produeix coincidint amb l'ovulació; això és degut a l'acció hipertermitzant de la progesterona a nivell dels centres termoreguladors de l'hipotàlem.

L'efectivitat també és baixa; sol tenir molts de fracassos.

-El mètode del moc cervical té una baixa efectivitat perquè, per regla general, no es realitza adequadament. És difícil ensenyar la seva pràctica amb garanties d'èxit.

-El coitus interruptus és el que vulgarment s'anomena "marxa enrera" i consisteix en l'ejaculació fora de la cavitat genital.

L'efectivitat del mètode és baixa i implica una sèrie d'inconvenients: suposa realitzar un coit cronometrat, produeix una insatisfacció en la consecució total de l'acte sexual, provoca una congestió

pèlvica en la dona i una hipertròfia prostàtica en l'home. També pot fallar per una pre-ejaculació o per un retrocés endarrerit.

En resum, els mètodes naturals són, per regla general, poc eficaços.

En relació a altres mètodes naturals, hem inclòs les dutxes vaginals post-coitals que no són efectives i poden inclús ser perjudicials degut als diversos productes que s'associen a l'aigua i que tenen poder irritant local o toxicitat general amb la seva absorció.

2.- Mètodes mecànics.

-El preservatiu (condon) és un caputxó de làtex que recobreix el pene i reté l'emissió espermàtica.

L'eficàcia depèn de la seva correcta aplicació. L'efectivitat és mitjana si s'usa aïlladament i mitjana-alta si va associat a espermicides.

És molt útil i recomanable per a individus amb multitud de companyes sexuals ja que evita la transmissió de malalties venèries.

-El diafragma consisteix en una peça de goma o d'un material similar que es col·loca en la part més profunda de la vagina, davant el cervix uterí, per impedir l'entrada dels espermatozoides.

L'efectivitat és semblant a la del preservatiu, però en el cas del diafragma és imprescindible associar-lo a cremes espermicides.

Per el seu ús cal una consulta al ginecòleg i exigeix un aprenentatge per a la col·locació adequada.

-El dispositiu intra-uterí (D.I.U.) és un aparell que s'introdueix a la cavitat uterina; varia de forma, composició i tamany i serveix per impedir la implantació de l'òvul per causes encara desconegudes. Es creu que actua augmentant la contractabilitat tubàrica i accelerant així l'anidació de l'òvul que d'aquesta manera arribaria massa aviat a la cavitat uterina; també pot ser que l'aparell faci impossible que l'òvul fecundat pugui nidificar en l'úter.

Entre els anticonceptius no hormanals, el DIU es considera el mes alt índex d'efectivitat. A més, el seu ús és de llarga durada -uns dos anys- realitzant controls periòdics.

3.-Mètodes químics locals.

-Els espermicides-espermostàtics són productes químicotòxics per a l'espermatozoide que impedeixen mecànicament la seva mobilitat o acurcen la seva vida mitjana.

Es presenten de diverses formes. Si són òvuls, s'ha d'introduir 10 minuts abans del coit i si passa d'una hora i mitja després de la col·locació ja no és útil.

L'efectivitat és baixa si s'usen sols. Solen ser preventius de certes infeccions.

-Els òvuls de prostaglandines són de difícil adquisició i no estan prou estudiats.

-El beta bloqueant d'aplicació local és un mètode que encara està en estudi.

4.-Mètodes químics generals.

Són anticonceptius orals o intramusculars. Es fonamenten en l'administració oral, intramuscular o subcutània d'una combinació, que és variable en la seva dosificació, d'estrògens i progestàgens. El seu mecanisme d'acció és el d'impedir la concepció de diverses formes:

1. Fent que l'endometri no resulti apte perquè hi nidifiqui l'òvul fecundat; impedeixen l'ovulació.

2. Alterant la motilitat tubàrica; també fan que l'endometri no estigui en condicions de rebre l'òvul fecundat perquè hi faci niu.

3. Alterant el moc cervical, que es converteix en impermeable per als espermatozoides.

La seva eficàcia és molt alta, el més segur de tots el mètodes. Els fracassos que es produeixen són deguts per regla general a una administració incorrecta.

Aquests productes no estan exents d'efectes secundaris, per la qual cosa, abans de prendre'ls, s'ha de fer una consulta al ginecòleg a fi de saber si es poden usar sense problemes i, una vegada que es prenen, realitzar revisions periòdiques.

Als anticonceptius I.M. (intramusculars) s'han de reservar per a casos especials com poden ser intolerància gàstrica, anèmies, etc.

Pel que fa a anticonceptius hormonal per als homes, com hem dit, actualment n'hi ha uns quants, però tots ells en estudi i en fase d'experimentació-

5.-Mètodes quirúrgics.

Tenim, per una part, els irreversibles. En primer lloc, la lligadura de trompes, que precisa d'intervenció quirúrgica.

La seva efectivitat és total si la tècnica és correcta; els casos en què ha fallat han estat deguts a una tècnica quirúrgica dolenta.

Com a inconvenients, té el d'exigir acte quirúrgic i el de la seva irreversibilitat.

La vasectomia consisteix en l'extirpació total o parcial dels conductes deferents.

Aquest mètode no demana anestèsia general, basta local, i els riscs són mínims.

No s'ha d'oblidar que l'home intervingut pot ser fèrtil durant un temps (15-20 ejaculacions). Per altra part, la seva efectivitat és alta i té l'inconvenient de ser irreversible.

Pel que fa als reversibles, es realitzen mitjançant anells o clips que es col·loquen a les trompes. En general, tots el mètodes quirúrgics s'han de fer amb el consentiment mutu de la parella.

Com a consideracions finals, direm que cap mètode no és infal·lible ni inocu i que poden produir angúnia o ansietat en l'usuari. Per això, sempre és necessari consultar amb un especialista per escollir en cada cas el que millor s'adapti a les necessitats de la parella.

Alexandre Pizà
Metge

NÀIXER COM CAL

Era acabant l'estiu del 1980. Dins el Consell parroquial sortia la idea d'un mitjà escrit de comunicació. Perquè l'Església, si és comunitat, comunió, ha d'ésser, necessàriament, comunicació. Ha de promoure i ajudar a la intercomunicació, dins la mateixa Església i dins la societat que vol servir. Al poble mancava l'instrument perquè les idees, les opinions, els punts de vista, poguessin sortir al carrer, poguessin "viatjar" entre els uns i els altres.

Per quelles mateixes raons, dins altres grups naixien inquietuds parecudes. Prest començarem els contactes. ¿Ens posaríem d'acord per unir forces i aconseguir per Algaida la publicació somniada des de distints indrets i pentura somniada de distints colors? La dita "gent d'església" ¿renunciaria a un mitjà propi per difondre la doctrina? Així ho exposaven alguns. Alguns que, tenc por, encara no hagin paït que no es resolgués amb la lògica que tal plantejament suposava.

Ara bé, el plantejament de la majoria, perquè volia ésser cristià, no cercava un instrument per endoctrinar. Senzillament, que el cristianisme no més es pot viure en comunitat; que no por existir sense comunicació, sense intercomunicació, sense que les idees puguin circular en totes les direccions. Sí, no era una revista de la Parròquia, sinó una REVISTA de tots i per a tothom que ens feia falta a Algaida. Ens mancava a totes les institucions i a tots els algaidins.

Per això, i perquè coincidíem en l'objectiu, ens posàrem d'acord tot d'una. I, una vegada més, l'Obra Cultural oferí la plataforma adequada.

Avui, al cim del número cent, estic content de la decisió presa. Que no tenia res d'intuïció ni d'originalitat. Era, ni més ni pus, fidelitat al Concili

Vaticà II sobre el servei de l'Església al món i als mitjans de comunicació.

També estic content- i ja és hora de dir-ho- que la Parròquia no necessitès fer un servei de suplència a la societat algaidina llançant una publicació perquè ningú no ho feia. Estic content que abans de començar ja li sortissin a camí altres grups i ens donàssim la mà fent una teringa de gent compromesa que ha arribat al número 100. ES SAIG, de totes maneres, havia de nàixer aquell any. La ventura fou el nàixer de la millor manera possible.

Supòs que altres comentaran la preparació del núm. 0. Les anades i vingudes, cercant impremta, cercant nom ("Correu d'Algaida" s'havia de dir), diagramant planes, provant màquines d'escriure,...I el núm. 1, aquell famós 29 de desembre del 1980, un diumenge passat per aigua i vent, sense electricitat... Una història entranyable que qualcú haurà de contar. Cada un dels primers números esdevenia una aventura apassionant.

Vaig deixar ES SAIG encara a la infantesa, al núm. 20. He seguit, mes a mes, el seu caminar. I ha estat un goig per a mi cada nou col.laborador, cada nova secció, cada millora tècnica, cada nova presentació. Puc assegurar que he disfrutat de debó.

Dir enhorabona, dir gràcies, dir endavant, a tot li trob gust de poc. Idò brindaré pel núm. 200. Amb el desig que ES SAIG, essent el mateix d'aquell núm. 0, com un home fet no deixa d'ésser la mateixa persona que quan infantó de draps, hagi arribat molt amunt, a una publicació madura, que miri amb benevolència aquells primers números, més o manco com un home de 50 anys contempla amb tendresa les fotos de l'escoleta.

Miquel Mulet Cofí

Amb motiu de l'edició n° 100 de la revista ES SAIG, la Conselleria de Cultura, Educació i Esports, vol felicitar a tot el poble d'ALGAIDA i als responsables de la publicació, i al mateix temps expressar el seu suport per a la tasca realitzada.

Molts d'anys

PROGRAMACIÓ D'ACTIVITATS / MES D'ABRIL

CULTURA

EXPOSICIONS

- Del 21 de març al 12 d'abril
"Rera les passes de Bach", a la Casa de Cultura, c/ Ramon Llull num. 3 Palma
- Del 29 de març al 15 de juny
Exposició de pintures de Pere Quetglas "Xam" a Sa Llotja
- Dissabte 29 d'abril a les 12 h. Inauguració
Durant tot el mes d'abril
Al Museu de Mallorca: S'Arxavaretà: 19
"La casa Hispano Musulmana"

CENTRE DRAMÀTIC

- l'umenge 30, a les 18.30 h.
Representació de l'obra "La pau retorna a Atenes" pel grup de teatre Nova Terra, a Ses Salines

LLIBRE I BIBLIOTEQUES

- Edició del volum II de "La Casa i el Temps" de Donald G. Murray i Ana Pascual
- BIBLIOTECA PÚBLICA DE MAD
• Cada dimecres i divendres, a les 19 h.
Cicle de cinema
- Cada dissabte, a les 11 h.
Cicle de cinema infantil
- 23 d'abril
Exposició de llibres Incunables amb motiu del Dia del Llibre

AULA DE LA TERCERA EDAT

MANACOR

- Del 13 al 20 d'abril
Viaatge cultural al Marroc
- Durant tot el mes es duran a terme els habituals tallers de Macramé, ceràmica, dibuix i pintura, el curs de cuina i gimnàstica de manteniment

AULA DE LA TERCERA EDAT

INCA

- Dimecres 11 a les 19.30 h.
"Pedres i aigües a Mallorca", conferència a càrrec d'Antoni Cano Oleo
- Dimecres 18 a les 19.30 h.
"Les manies", conferència a càrrec del Dr. Carlos Castillo
- Dijous 27 a les 19.30 h.
Sessió de teatre llegit de l'obra "Jo Soc el Rei" a càrrec del grup Aula de la Tercera Edat d'Inca

CENTRES SOCIO-CULTURALS

- Dijous 13
Conferència sobre "La immigració a Mallorca"
- Dijous 20
Taula rodona sobre "Normalització lingüística"
- Dijous 27
Taula rodona sobre "Català a les escoles"

MANACOR

- Dimecres 18
"Dansa i Música populars", conferència a càrrec de Xavier Carbonell
- Dijous 27
"Receptes de l'Agrupació Artística de Manacor", conferència a càrrec de Joan Guisach

NORMALITZACIÓ LINGÜÍSTICA

- Signatura del conveni d'ajut amb l'Associació de Premsa Forana de Mallorca
- Convocatòria d'ajut per a la creació d'un setmanari en llengües catalanes
- Realització d'edició de nous cartells de vocacionals específics: ELS AUCELLS I ELS PEIXOS

PATRIMONI HISTÒRIC

- Convocatòria d'Estudis Genèrics per a la conservació del Patrimoni Històric
- Estudi sobre els molins de vent
- Estudi sobre els creus de terme i monuments anàlegs
- Conservació del Patrimoni documental amb la col·laboració del ROTARY CLUB ALMUDAYNA

MÚSICA

- Dies 10, 11 i 12, a les 20 h.
Cicle "Cançons de Primavera", al saló i actes de la Banca March, organitzat per la Fundació Pública de les Illes Balears per a la Música

EDUCACIÓ

Del 3 al 28 d'abril, obert el termini de matrícula per a alumnes lliures al Conservatori de Música i Dansa:

- Dies 3, 4, 5, 6 i 7: GRAU ELEMENTAL: alumnes de Palma
- Dies 10 i 11: GRAU MITJA: alumnes de Palma
- Dies 12, 13 i 14: GRAU ELEMENTAL I MITJA: alumnes dels pobles següents: Algaida, S'Arenal, Ariany, Sa Cabaneta, Lluçmajor, Marratxí, Pont d'Inca, Pòrtol, Santa Eugènia i Santa Maria
- Dies 17 i 18: GRAU ELEMENTAL I MITJA: alumnes dels pobles següents: Alaró, Alcúdia, Biniali, Binissalem, Búger, Caimari, Campanet, Consell, Costitx, Inca, Lloret de Vistalegre i Lloseta
- Dies 19 i 20 d'abril: GRAU ELEMENTAL I MITJA: alumnes dels pobles següents: Mancor de la Vall, Maria de la Salut, Muro, Sa Pobla, Pollença, Sencelles, Selva, Santa Margalida i Sineu
- Dies 21, 22 i 23 d'abril: GRAU ELEMENTAL I MITJA: alumnes dels pobles següents: s'Alqueria Blanca, Artrà, Calonge, Campos, Capdepera, Cas Concos, Colònia de Sant Jordi i Felanitx
- Dies 24, 25 i 26 d'abril: GRAU ELEMENTAL I MITJA: alumnes dels pobles següents: Manacor, Montuiri, Petra, Pina, Porreres, Ses Salines, Sant Joan, Sant Llorenç, Santanyi i Son Servera
- Dies 27 i 28 d'abril: GRAU ELEMENTAL I MITJA: alumnes dels pobles següents: Biniarx, Bunyola, Deià, Esporles, Fornalutx, Sòller, Valldemossa, Andratx, Banyalbufar, Calvià, Estel·lencs i Puigpunyent

• Dia 4 d'abril: Constitució de la Comissió Mixta de Seguiment del Conveni entre el Ministeri d'Educació i Ciència i La Conselleria de Cultura, Educació i Esports.

• Dia 6 d'abril: Reunió de la Comissió Tècnica d'Assessorament

• Del 7 al 22 d'abril: Seminari: "Com elaborar i millorar el projecte educatiu de Centre, el Pla i La Memòria anual", amb les següents jornades de treball:

- Dies 7 i 8 d'abril: Disseny i planificació
- Dies 14 i 15 d'abril: Millora del Projecte Educatiu del Centre i Avaluació i Memòria

• Dia 7 d'abril a les 19.30 h.: Presentació del llibre: "Terres de Llegenda" de Miquel Sbert i Tomas Martínez a la Casa de Cultura, c/ Ramon Llull num. 3

• A partir del 28 d'abril, oberta la inscripció pel Seminari: "La Pretecnologia al Servei de les Ciències" per a professors del Cicle Superior de l'EGB, que es realitzarà del 11 al 18 de juliol

• Durant tot el mes, oberta la inscripció pels cursos del programa ANGLÉS A ANGLATERRA

1r. Torn: del 3 al 24 de juliol.

2on. Torn: del 24 al 14 d'agost.

Per a alumnes de 13 a 18 anys.

ESPORTS

ESPORT ESCOLAR

- Dies 1, 2: Fase Territorial Escolar Cadet de Basquet, Handbol, Voleibol Masculí i femení, al Poliesportiu "Principes de España" i al Pavelló Municipal de Calvià
- Dies 3, 8 i 8 hora: Final Insular de Mallorca de Basquet Infantil, Femení, al Poliesportiu "Principes de España"
- Dies 4, 11, 18, 25: Final Insular de Mallorca de Tennis taula infantil cadet
- Dia 5: Primera jornada de la Semifinal Balear Cadet de Fútbol, Ervissa
- Dies 6, 7 i 8: Curset de Judges Escolars d'Atletisme Ervissa
- Dies 8, 15 i 19: Primera, segona i tercera ronda de la Fase Final Insular de Mallorca d'Espaços Infantil Cadet
- Dies 8, 15, 22 i 29 de 10 a 13 h.: Controls d'Atletisme al Poliesportiu "Principes de España" per a les comarques Palma A i B i Sòller
- Dia 11 a les 11 h.: Presentació del Programa del Poliesportiu "Principes de España" per a 1989
- Dia 12: Segona jornada de Semifinal Balear de Fútbol Cadet
- Dies 14, 15 i 16: Final territorial Balear Infantil Femení de Basquet al Poliesportiu "Principes de España"
- Dia 15: Control d'Atletisme de les comarques de Campos Manacor i Montuiri a les Pistes Municipals de Campos
- Dies 15 i 29: Controls del Campionat Escolar de Gimnàstica, als Pavellons d'Alcúdia i Sa Pobla
- Dia 18: Primera Jornada de la Final Insular de Fútbol Sala Infantil a Inca i a Porreres
- Dia 18 a les 12 h.: Presentació del "Mtin d'Atletisme Memorial Rafael Coll"
- Dies 19 i 26: Primera i segona Jornades de la Final Insular de Fútbol Sala Cadet, a Palma i a Sòller
- Dies 20 i 27: Primera i Segona Jornades de la Final Balear de Fútbol Cadet
- Dia 29: Control d'Atletisme de les comarques Inca Sa Pobla i Pollença a les Pistes de Sa Pobla, Pollença i Inca Diariament, activitats de competició dels calendaris de Fútbol Sala, Basquet, Handbol i Voleibol en diferents instal·lacions
- Cada dissabte, desenvolupament del programa "La nau tancada per als escolars" a les Piscines de La Salle de Palma, Sport Inca i Municipals de Manacor
- A Menorca, activitats de la fase insular dels diferents esports en les categories Infantil, Cadet i Alevin

ACTIVITATS DE PROGRAMES CONTINUATS

- Cada dilluns dimecres i divendres, de 17 a 19 hores: Escola de Gimnàstica Artística Esportiva, al Poliesportiu "Principes de España"
- Cada dilluns, dimecres i divendres, de 19 a 21 hores: Programa de Manteniment físic per a adults, al Poliesportiu "Principes de España"
- Cada dilluns, dimecres i divendres, de 19 a 22 hores: Curset de Preparació de les Proves d'accés als I.N.E.F. al Poliesportiu "Principes de España"
- Escola de Handbol
- Escola de Basquet

ESCOLA NACIONAL DE VELA CALANOVA

- Dies 14, 15 i 16: Assistència de l'Equip PROMESAS CALANOVA a la II Copa de Espanya de Clases Olímpiques a Murcia
- Dies 23 al 29: Concentració Portàstica per a l'Estudi d'un pla d'Ensenyament Comú entre França, Itàlia i Espanya, al Club de Vela Calanova
- Finals de mes: Assistència de l'Equip PROMESAS CALANOVA a la Setmana Catalana de Vela
- Cada cap de setmana: 3r. fase de la Operació Vela per a Universitaris, al Club de Vela Calanova
- Finals de mes: Presentació de "la Cope de Espanya del Mediterrani de crueros"
- Caps de setmana: Cursets de Monitor de Club de Vela i Llençera de Monitor de Club de TDV i de Monitor de Club de Creuer

CONSELLERIA DE CULTURA, EDUCACIÓ I ESPORTS
GOVERN BALEAR

La polèmica dels nostres pins condemnats a mort per la sentència de deu regidors/res suposadament justiciers ha sortit de l'àmbit estrictament algaidí per arribar als mitjans de comunicació d'abast illenc.

Per exemple, la pàgina Balears verde, monogràficament dedicada als temes ecològics, i que publica Jesús R. Jurado cada diumenge en el diari Balears, n'ha fet ressò, de la notícia, els dies 19 i 26 de març. Donada la claredat dels arguments que hi són exposats, reproduïm traduïda la carta de Jesús, amb la ingènua esperança que convenci petits i grans per impedir allò que sembla irremeiable. Així sia!

CARTA ALS NINS D'ALGAIDA

Benvolguts amics:

He sabut per la premsa que a la vostra escola quasi una vintena de grans pins han de desaparèixer perquè a causa de la processonària que han aplegat han provocat algunes irritacions. El vostre Ajuntament ha dictat sentència: els pins han de morir.

És curiós, és l'home qui amb la seva desafortunada gestió dels recursos naturals, provoca les plagues i després arrodoneix la seva poca manya quan es tracta de lluitar-hi, contra les plagues. Estic segur que vosaltres en el fons no voleu de cap manera que vos llevin els vostres vells arbres de l'escola: al cap i al afí, és la processonària que vos perjudica, no els pins.

Estam contaminant l'atmòsfera des de tots els angles, indústries poc escrupoloses ajudades per acomodaticies autoritats llancen al cel tota casta de brutícia, estant foradant la capa d'ozon que ens protegeix de mortíferes radiacions provinents de l'espai, i com a conclusió de la feina nosaltres cremam els boscos. ¿Sabeu que el fum dels monstruosos incendis provocats a l'Amazònia pot ésser fotografiat des dels satèl.lits?

No cal dir-vos que les úniques màquines capaces de purificar l'atmòsfera són els arbres, les plantes verdes. Podem deixar de contaminar l'aire però mai purificar-lo, fins i tot la nostra respiració contamina: necessitam els arbres.

Sé que vint arbres són només un símbol, però la humanitat es mou a base de símbols. Jo, de vosaltres, lluitaria per aquests arbres. el poble d'Algaida no és tan pobre com que l'Ajuntament o aquests senyors per als quals és tan fàcil això de manar tallar arbres venerables no puguin enviar-nos uns homes, una escala i un xorrac per acabar amb les bosses de processonària i més tard unes trampes, segurament regalades per la Conselleria d'Agricultura, que vos serviren perquè en cursos propers aquest brot de plaga fos controlat.

I ja per acabar aquestes línies destinades a vosaltres alumnes d'Algaida, només recordar-vos que els metges, per bons que siguin, si troben una greu lesió en un dit, no mutieln el braç des de l'espatlla. Només el dit i moltes vegades ni això.

Jesus J. Jurado

TRASLLAT DE LA PARROQUIA DE CASTELLITX A ALGAIDA

El prebost de Tarragona Ferrer de Laraès, enviat pel Papa Gregori IX fou el qui va fer la divisió sistemàtica de Mallorca en parròquies quan vingué a l'illa el 1235 o 1236.

Un document de l'any 1241, ja ens assabenta de l'existència de l'Església parroquial de Santa Maria de Castellitx, atesa pel clerga Ramon de Bosquets. Joan Malesherbes, com fa testament, aquest any, deixa 10 sous a l'església de Santa Maria de Castellig de la qual és parroquià.

Amb tot i això una bul·la del papa Innocenci IV, datada a Lió el 14 d'abril de l'any 1248, dóna el nom i el titular de les parròquies de Mallorca. Hom veu registrada la parròquia de Castellitx en les paraules "ecclesia S. Mariae et S. Petri de Montuèri" (L'Església de Santa Maria seria la de Montuèri i l'església de Sant Pere la de Castellitx).

Emperò documents del segle XIII, atrobats fins ara, l'anomenen església de Santa maria de Castellitx. Tan sols un de l'any 1285 i encara no directament l'anomena de Sant Pere de Castellitx, quan la Universitat de Sant Pere de Castellitx, reunida dins l'església, elegeix els síndics i procuradors que han de retre homenatge de fidelitat al Rei Alfons d'Aragó. Ja en el segle XIV surt església de Sant Pere de Castellitx.

Per la construcció de la nova església de Sant Pere de Castellitx i del seu cementiri s'escollí una elevació del terreny dins l'antiga alqueria de Castellitx que el Rei en Jaume concedí al Prebost de Tarragona.

Aquesta església de castellitx ha estat sempre església rural sense població aplegada, enrevoltada només de cases escampades, primitives alqueries sarraïnesques.

Però ja en el segle XIII hi havia edificada una altra església, dedicada a Sant Joan, dins l'alqueria Algaida que en el Repartiment havia tocat a la Casa i Hospital de Sant Joan de Jerusalem.

Joan Correnger, l'any 1279, morí a l'alqueria Algaida, després d'haver fet testament, elegint sepultura al cementiri de Santa Maria de Castellitx i fent una deixa a l'església de Sant Joan d'Algaida.

L'alqueria o lloc d'Algaida va crescut notablement durant el segle XIV. Així l'any 1332 o 1333 es anomenada vila d'Algaida; l'any 1340 pobla d'Algaida i l'any 1372 parròquia d'Algaida.

L'any 1343 la Universitat de Sant Pere de Castellitx es congregava davant la capella de Sant Joan d'Algaida, quan foren elegides les persones que juraven fidelitat al Rei en Pere el Cerimoniós. Aquest fet és una mostra més de la importància que va adquirint el lloc d'Algaida dins la parròquia de Castellitx.

La usança de reunir-se els jurats i els consellers de la Parròquia de Castellitx dins l'església de Sant Joan d'Algaida esdevingué costum en aquest segle.

Dia 3 de setembre de l'any 1398 hagué lloc una reunió de caire singular. Els jurats: Jaume Joan, Antoni Domenge, Tomàs Reus, Pericó Mulet i els consellers Bernat Oliver, Miquel Gisbert, Arnau Llorenç, Francesc Mulet, Hereu, Francesc Mulet del Pou, Bernat Oliver de l'Aljup, Antoni Pagès, Berenguer Isern, Guillem Pujol, tots congregats, segons és costum, celebrant consell, dins l'Església de Sant Joan del lloc d'Algaida de la parròquia de Castellitx, gratuïtament i per certa ciència, en noms seus propis i de la

Universitat de la parròquia de castellitx, constitueixen síndics i procuradors seus i de la mateixa Universitat Bernat Mulet i Bernat Reus, habitants de l'esmentada parròquia de Castelltix, per presentar al Bisbe de Mallorca la súplica que el Bisbe canviï l'església de Sant Pere de Castelltix dins la vila d'Algaida de la mateixa parròquia i que dins la mateixa vila es faci un cap d'església a invocació de Sant Pere. Foren testimonis d'aquest històric document Arnau des Pou, Pere Isern i Antoni Robí.

Passant un poc més d'un mes, el diumenge 6 d'octubre, altra volta, es troben reunits els jurats i els consellers de la parròquia de Castelltix dins el mateix lloc, els quals ratifiquen, confirmen i aproven qualsevol gestió feta pels seus predecessors jurats i consellers de la parròquia de Castelltix, per raó del canvi que desitgen que es faci de l'església parroquial Castelltix, és a dir, de *loco heremo et deserto*, d'un lloc solitari i desert en el qual es trobava la mateixa església de castellitx a la vila o pobla d'Algaida de l'esmentada parròquia on ja hi ha edificada una església bastant hermosa suficient.

L'endemà, 7 d'octubre, Arnau Pou ho comunicava al notari de Lluçmajor Joan Despuig. Arnau Pou havia pres les firmes, el mateix dia, a Pere Mulet, Francesc Mulet, Arnau Bordoy i Berenguer Isern e aso fermaren largement axí per lo comens de la dita hobre del mudament de la asgleya que a molt ha comensat.

No coneixem la data exacta del mudament de la parròquia i de la seva titularitat de Sant Pere de Castelltix a l'església d'Algaida. Emperò l'any 1400 ja s'esperava d'un dia a l'altre.

Bernat Mulet fa testament, any 1400, ordenant ser enterrat en el cementiri de Sant Pere de la parròquia de Castelltix o en el cementiri de Sant Joan de la mateixa parròquia en el cas que l'església ja sigui traslladada.

L'any 1410 ja s'ha fet el canvi de la parroquialitat i de la titularitat al temple d'Algaida.

Guillem Moragues del lloc de Randa de la parròquia de Castelltix, any 1410, ordenant testament, vol ser enterrat en el cementiri de Sant Pere de Castelltix en la seva sepultura que té a l'església vella del dit Sant Pere. Fa semblantment una deixa a tots els bacins que acapten a l'església vella de Sant Pere i a l'església d'Algaida.

Així l'església de Sant Joan d'Algaida començà a denominar-se església de Sant Pere d'Algaida.

En fer testament, Antònia, esposa de Miquel Jordà, fa un legat de dos sous a l'obra de l'església de Sant Pere del lloc d'Algaida.

L'erecció en parròquia de l'antiga església de Sant Joan va dur amb ella la construcció d'un cementiri a Algaida. Francesc Reus, any 1411, elegeix sepultura al cementiri de Sant Joan d'Algaida.

L'església vella de Sant Pere de Castelltix passa a anomenar-se Capella de Santa Maria de Castelltix.

Guillem Sastre del lloc d'Estaca fa testament, any 1411, ordenant ser enterrat en el cementiri de la Capella de Santa Maria de la parròquia de Castelltix.

Barcelona Romanyà, esposa d'Arnau Moragues del lloc de Randa, any 1414, fa testament, elegint sepultura en el cementiri de l'església de Santa Maria de la parròquia de Castelltix la qual antigament solia ser de Sant Pere.

Igualment Guillem Sastre, any 1415, vol ser sepultat en el cementiri de l'església de Santa Maria de l'església que antigament era l'església parroquial de Castelltix i fa una deixa als bacins parroquials de l'església de Sant Pere d'Algaida.

Antoni Gili

COSTUMARI DE LA PARRÒQUIA D'ALGAIDA

MES D'ABRIL

Certament aquest any la Setmana Santa ha estat el mes de març, i hauria semblar més oportú publicar el costumari d'aquelles festes també el mes passat, però hem volgut respectar la cronologia orginària del mateix, tal com es troba escrit per D. Sebastià Gusap.

El dissabte del Ram se sol fer sa primera comunió. Des del mes de novembre obrin ses monges s'escola de preparació, i durant tres dies se sol fer sa preparació pròxima a l'església amb plàtica el dematí i decapvespre. El dissabte al decapvespre s'imposen ses medalles als congregats i a les ninetes del rebañito. (1) El dia de la primera comunió se reuneixen a ca ses monges els nins i nines i els pares, se repica i el rector acompanyat del clero, amb sa bandera de la Mare de Déu van a cercar-los i fent processó van a l'església. En arribar s'aturen a la font del baptisme i un nin fa sa renovació en nom de tots, el rector les fa una exhortació i parteixen a l'altar major, i allà se col.loquen de modo que puguin anar a combregar amb els seus pares. Abans de combregar un nin diu una oració, després una nina en diu una altra i al final una nina fa l'acció de gràcies. Abans de la comunió, el Rector, les fa la plàtica preparatòria. Acabada la missa s'organitza la processó pel poble, si l'autoritat ho permet, i acabada se donen es rollos i ses estampes a la sacristia.

Diumenge del Ram: abans de l'oficim, se fa la benedició dels rams, l'escola se cuida de fer-los i ses monges fan ses paumes pels sacerdots, se fa sa processó voltant l'església, i se dona ram a tots els homes. A l'ofici se canta la Passió. El capvespre, se junta sa bancalada per fer els dotze sermons; l'obrer de les Animes se cuida de cercar el personal per

caparutxes, Simó, Bonjesús, lletoners; lo mateix l'obrer del Roser.

Tot lo personal se prepara dins la sacristia. La Mare de Déu, dins el Roser, lo mateix ses lleternes; se baixa sa creu grossa, i se posa a l'altar major tombada fins que la carrega el Bonjesús, al final se torna parar al mateix lloc i tothom va a besar i l'obrer reculleix les llimosnes.

El dia del Ram el dematí se capta pels gastos de Setmana Santa.

La casa Santa se compon de varies mampares que s'ajunten amb perllongues, i es garrot des penons fermats, primer se posen ses laterals que s'estiren amb cortes des de sa bòveda de l'altar major i se subjecten amb uns ferroparets, llavors sa puja sa mompare circular i s'enclletxa amb ses laterals, se posen els escalons, i s'urna, a un altar que té per frontal el de la capella de St. Jaume, darrera sa cortina vermella.

El Diumenge de Passió se cobreix l'altar amb una gran cortina blava amb emblemes de la passió que se puja amb un bastiment amb unes cordes que pasen a unes corrioles que hi ha damunt l'altar major; aquesta cortina esta posada fins al divendres sant en haver acabada sa funció del vespre. Totes ses creus tenen funda.

Per fer la Vera-Creu, se posa un fil d'alambre de part a part del presbiteri i una cortina morada amb anelles que es posa i retira amb un fil.

El dimecres el decapvespre se fan ses matines, i per això se posa l'altar de St. Antoni de Pàdua a baix dels escalons de l'altar major, el qual s'aprofita per totes les funcions d'aquests dies.

El dijous sant dematí, se fa exposició menor permanent i se dona la comunió en el Roser. A l'ofici, se dona la comunió i se fa la cerimònia litúrgica a l'altar provisional; acabada la funció, se retira l'altar i se cubreixen els escalons de flors, bruis i

crisis que regalin els piadosos donants.

El dijous sant el decapvespre se fan matines, i al vespre la funció del "Mandate", a damunt la bancada s'hi coloca un banc de respatlé i una post plana per posar-hi els peus els apòstols; aquests se tiren entre els nins de primera Comunió. Feta la funció litúrgica s'els dóna a cada un un rollo. Se fa el sermó, i acabat surt sa processó. Tots els homes que volen dur ciri el prenen i donen una llimosna voluntària pel gasto de cera; el cristo, de blanc amb un vel, dona la volta al "codrat" i se canten versets del "Miserere"; a cada creu del "codrat" se diu "Adoramus te Christe etc." i l'oració, mentres la processó s'atura. En arribar a l'església és posat a l'altar major, damunt una catifa i tota la gent l'adora. Se solen vestir els centurions i fan guàrdia de dos en dos en el monument i assisteixen a les processons d'aquests dies, sels sol donar una ruda de confits el dia de Pasco.

A les 10 se fa s'Hora Santa amb plàtica dividida amb tres o quatre punts i en els intermedis se canten diferents motetes, el sermó del matí se va suprimir perquè no hi anava ningú.

El divendres dematí, se diuen hores i se fa la funció litúrgica i acabada sa lleva sa casa santa, i no se fa funció fins el vespre, el decapvespre anam a cercar els olis a Lluçmajor.

El vespre se resa el Rosari, i llavors surt el sermó, i al final se fa l'endavallament per dos capellans que posen el Cristo en el llitet preparat a l'efecte, i se fa sa processó, que sol esser més curta que la del dia anterior. Després se besa el cristo, i se canta el misserere, acabat l'acte se retira tot lo de l'altar major.

El dissabte sant se fa la funció litúrgica, tocant-se l'orge i les campanes oportunament. El decapvespre se fa el sol pas per dins el poble.

El dia de Pasco, a les 5 se solen fer matines durant les quals se diu una missa, després sa repica i sa fa sa processó. En arribar a l'església se diu un ofici solemne i un breu sermó, el decapvespre no hi ha res. Aquest dia se posa lo millor.

La segona festa: tèrcia solemne, ofici i sermó, l'altar major les millors gales, palis, canalobres, cortina, candeleros, salomons, catifa, etc.

La tercera festa se va a la Pau: se toca la campana de dues en dues, se queda, se resen tres Ave Maries i surt sa bandera. Es que volen prenen darrera, cantant, en arribar a la Pau se diu un ofici solemne, sermó que sol predicar el coremer, i després es fa un refresc dins la sacristia pels qui més part han presa en la festa; després d'espallar-se la gent, s'organitza la tornada, se toca la campana, surt sa bandera i cap Algaida. Els romers entre cantant, les campanes repiquen, i en entrar a l'esglesia s'entona la Salve, se canta la despedida i se dóna per acabada la festa.

(1) Es refereix probablement als nous membres de la Congregació Mariana i del "Rebañitop del Niño de Jesús". Els nins s'incorporarien a una associació i les nines a l'altra.

Pere Fullana

LES NOSTRES POSSESSIONS AVUI:

MALES HERBES

La possessió que analitzarem aquest mes es troba migpartida, entre els Quarters I i II, quasi tocant a Montuïri: les cases i 27 quarterades que les envolten estan situades dins el Quarter primer; les altres 30 queden separades per la carretera de Manacor. Confronta a tramuntana amb establits antics de la mateixa possessió - com S'Hort des Notari- i de Son Maiol; a llevant i migjorn en primitius establits de Son Trobat i Son Coll Vell; i a ponent en les dasset quarterades que fins l'any 1957 també formaven part de la possessió i que per una llegítima foren adquirides per l'amo'n Joan de Males Herbes; aquesta fou, de fet, la darrera desmembració. Si hem de fer cas a la tradició oral trobarem explicació lògica al topònim d'aquesta possessió a la següent contarella recollida per allà: Resulta que fa moltíssims d'anys un captaire que passava pel camí de Manacor s'acostà a les cases per demanar almoïna; els amos, que no devien anar de berbes, el tragueren defora sense donar-li res. Decebut i just passat el revolt de les cases, li entraren ganas d'anar del cos. Sense pensar-s'ho dos pics botà la paret i quan s'acotava per defecar se li clavaren a les anques les espines dels cards: "Mals amos -maleí- i Males Herbes". Dellavors ençà així és coneguda la possessió. Sigui veritat o llegenda, el cert és que si deixen de llaurar anualment les terres de Males Herbes, es multipliquen, com si sortissin de ses entranyes, els cards i calcigues, com ho corroboren diferents estadans.

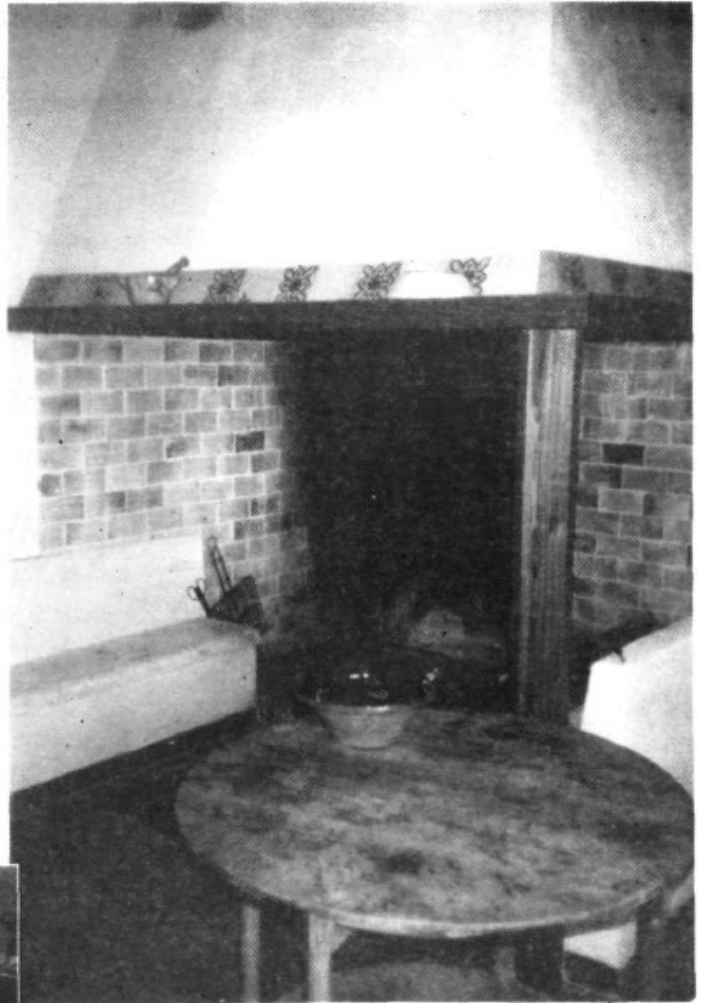
La notícia més antiga que coneixem de l'existència de la possessió és per un testament de l'any 1245, quan un tal Joan Malesherbes deixa "al Senyor Ramon, per la gràcia de Déu bisbe de Mallorca, trenta sous malguresos perquè se'n recordi de la meua ànima". Després afegeix. "també deix a Sta. Maria de Castellitx, església de la qual som parroquià, deu sous malguresos; per l'obra de la mateixa església, vuit sous". Aquest document es troba a l'Arxiu Històric de Mallorca i du el signe del notari Castellet.

Pel cadastre de l'an 1603 sabem que Males Herbes era propietat de la família de D. Alfons Dusay i que, juntament amb Son Marimon, estaven estimades en 5.500 lliures. Pel cadastre del 1626 ens assabentam que la propietat havia passat a Antoni Dusay, segurament fill de l'anterior, estimant-se la

renda anual en 600 lliures. Aleshores la possessió degué sofrir una subdivisió, perquè també apareix un fragment propietat de Francesc Garau "de Males Herbes", amb una renda anual de 50 lliures. Segons l'altres vegades esmentat "Viaje a las Villas de Mallorca" de Jeroni de Berard, durant l'any 1787 la possessió de Males Herbes pertanyia a Dr. Borràs Gallén, de Ciutat i produïa primordialment blat i ramaderia.

Pel que fa a la història moderna de Males Herbes, ens situam a finals del segle passat, quan ja era propietat de la coneguda família dels Zayas. Així ens trobam que des de principis del segle fins a la seva mort, l'onze de juliol de 1922, la possessió era propietat de D. Bartomeu de Zayas, marquès de Zayas. Després passà a la seva filla Maria Josefina de Zayas i de Bobadilla, casada a Saragossa i germana del congut cap de Falange Alfons, Marquès de Zayas. A la seva mort (1979), la possessió queda dividida entre tres fills, dels quatre que tenia, de la següent manera: 4 novenes parts a D. Josep Maria, 4 novenes parts a D. Bartomeu i 1 novena part a D. Antoni Ardid i de Zayas, tots ells cosins germans de Rafel Ardid, casat amb una néta del general Franco. Aquests germans conservaren la possessió fins al mes d'octubre de l'any 1984, data en què passà a propietat de D. Bernat Marimon Pizà, de Montuïri, que és el propietari actual.

Les cases estan situades vora la carretera (vegeu fotografies) i darrerament estan en obres de restauració. S'ha canviat l'antic trespòs interior per rajoles de ceràmica a totes les dependències. També l'arc entre aiguavessos, que estava molt deteriorat i tenia una pilastra central de reforç, ha estat substituït per un modern arc rebaixats. De la cuina antiga només queda com a testimoni el pinte de la xemeneia, que també esta restaurat, així com els bancs de pedra que l'envolten (vegeu fotos). Totes aquestes reformes de Males Herbes, fetes amb bastant de gust, estan destinades a convertir-lo en restaurant, o similar, segons ens explicà la propietària, en un futur no molt llunyà. La part que encara no ha estat objecte de reformes que conserva el primitiu aspecte és la corresponent al doble cup de fer vi, situada a la part més apropada a la carretera (vegeu fotos amb les portes obertes), que demostra la gran importància que abans de la fil·loxa devien tenir les vinyes de la possessió. Vora aquests cups hi ha l'accés en pendent al celler soterrani, on antigament es guardaven 22 botes congrenyades que, inutilitzades, anaren

Un altre caminó de tres peus, o de beiasses, creuava les terres de Males Herbes des de la vora de les cases fins al camí de Son Maiol i era utilitzat pels propietaris dels primitius establits de la possessió.

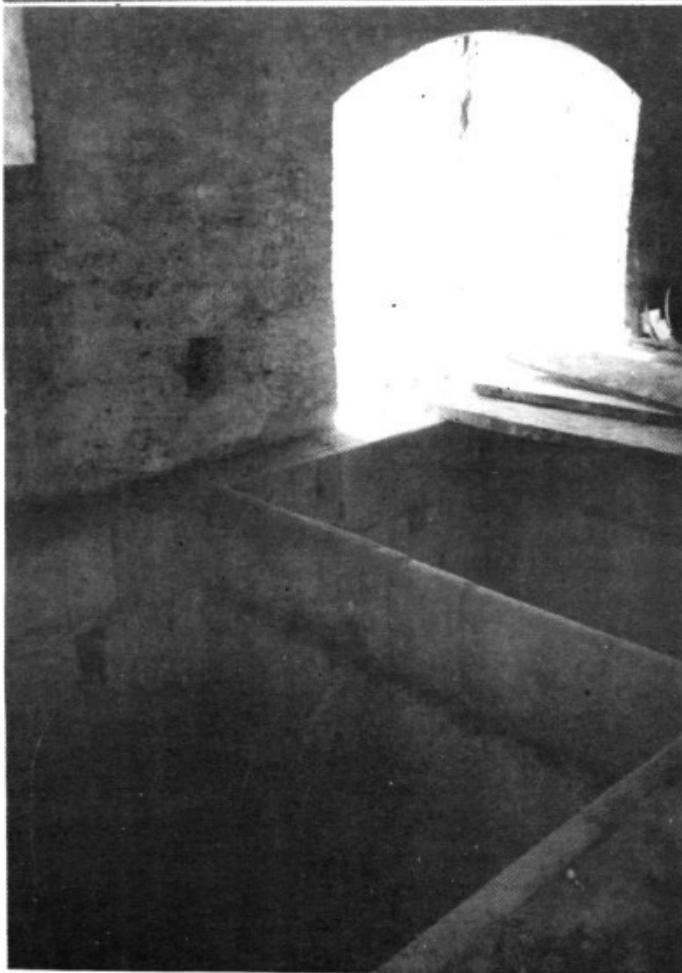
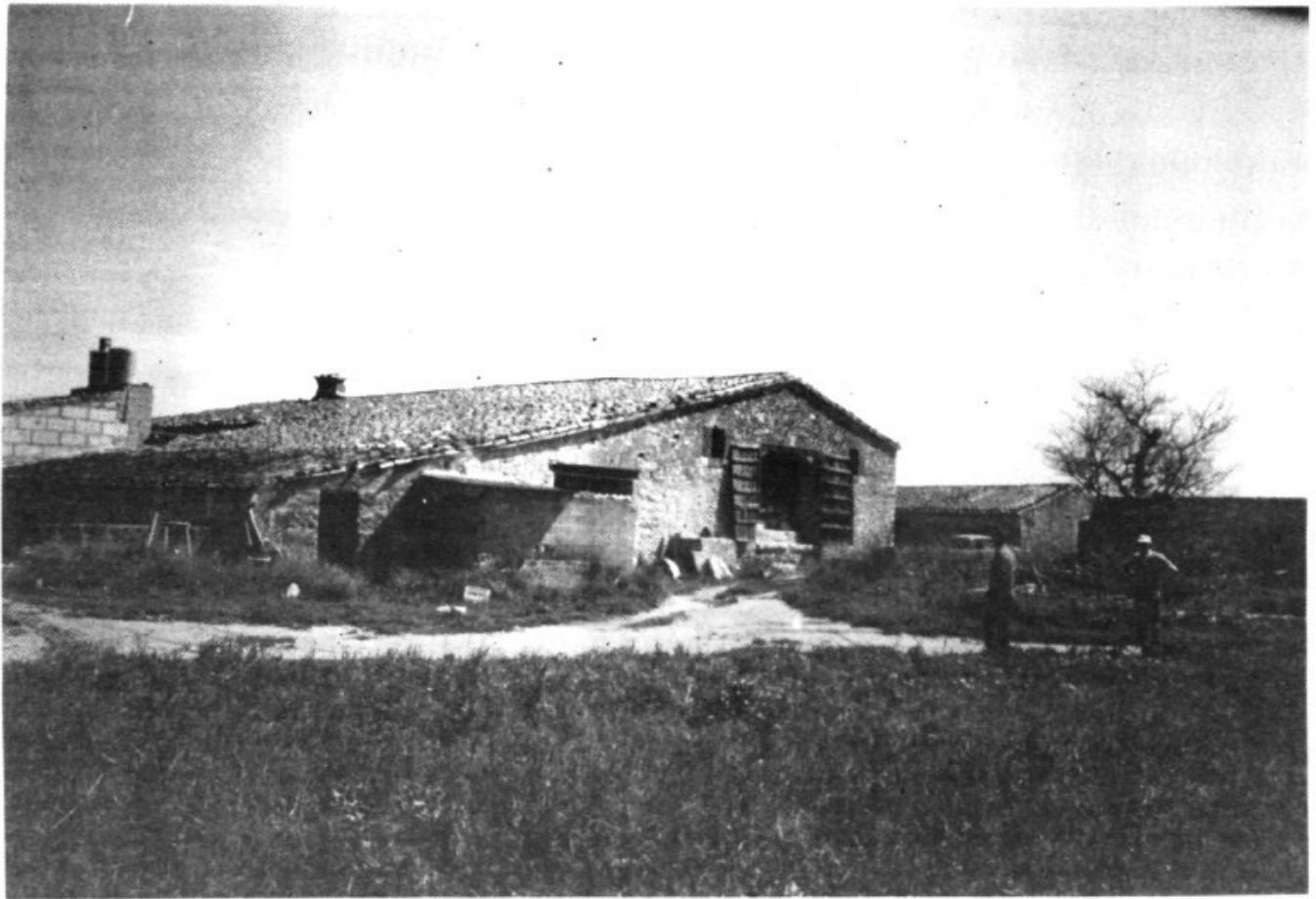
Les terres de la possessió (57 quarterades) són totes de conradís, inclús el primitiu corral de figueres de moro, vora la carretera, que foren arrabassades fa uns anys. L'ametllerar, situat a l'altre costat de la carretera, mai no ha tengut preponderància a Males Herbes; en canvi tenien, i tenen, un bon figueral a tramuntana de les cases, que servia per engreixar una guarda de 40 o 50 porcs.

Un fet remarcable és que a Males Herbes, perquè tinguin una bona anyada, és indispensable que el temps no vengui massa plover perquè l'argila del subsol, anomenada vulgarment blanquer, és molt poc permeable i fa que quedi embassat molt sovint el terreny.

Els estadants més antics que coneixem foren l'amo'n Pep Llompart Barceló, que hi entrà d'amo l'any 1930 i juntament amb el seu fill Joan hi habitaren fins l'any 1959. Als darrers anys de l'amo'n Joan hi feia de majoral l'amo'n Pep Barraca de Sineu, que després, per poc temps, hi quedà d'amo. Devers l'any 1960 i per espai de 28 anys ha cuidat de la possessió

a parar a S'Hostal d'en Mateu per decoració. La coberta d'aquestes darreres dependències crida molt l'atenció per la gran superfície de la teulada que assoleix la longitud de tres aiguavessos normals. Altres habitacles antics de la possessió són les solls i els estables, situats davant les cases, així com també els sestadors i les vaqueries de la part posterior. Totes aquestes dependències, manco l'estable i el sostre de palla, foren construïdes en temps de l'amo'n en Pep Llompart i el seu fill Joan de Males Herbes. Es destacable també l'hermós portal forà, que no s'ha fet malbé amb les reformes, i un antic pou situat davant les cases. En temps primers hi havia 3 pous més a Males Herbes: un situat dins la propietat de l'amo'n Joan, a Na Blanca; un altre abans de la via del tren i un altre passat el pont soterrat baix la via del tren, amb un hortet i una sínia, avui ruïnosa.

Quan es construí la via del tren que de Ciutat menava a Felanitx, l'any 1897, el Marquès de Zayas manà construir un pont per damunt les vies, que enllaçava Males Herbes amb Son Company, també de la seva propietat, i les 6 quarterades de la possessió situades a l'altre costat de les vies. Avui només queda visible el pretil del pont, perquè el tall de les vies s'ha reomplert de terra.

l'amo'n Tòfol Pocoví de Montuïri, que és cunyat del propietari actual.

Com a personatge de la possessió hem de citar D. Alfons de Zayas i de Bobadilla, que va néixer a Ciutat el 23 de gener de 1896, fill de Bartomeu, Marquès de Zayas i Comendant d'Estat Major. Fou conspirador anti-republicà i la seva intervenció durant la Guerra Civil fou molt destacada. Ocupà la Casa del Poble, controlà i exercí brutalment la repressió, gestionà l'important ajuda italiana, va combatre en el front de Manacor com a cap de les tropes falangistes, participà en la recuperació de les Illes Pitiüses, etc. El juliol, de l'any 1938 fou nomenat Secretari General de Falange Espanyola. L'any 1955 publicà a Madrid "Historia de la Vieja Guardia de Baleares". Alfons de Zayas va morir el 3 de gener de 1970 a Sabadell i està enterrat a Ciutat.

Amb aquesta nota biogràfica despedim la vella possessió de Males Herbes.

Text i fotografies:

Miquel Sastre Pujol "Fiolet"

HISTÒRIA DE PINS, CUQUES I SENY

XONY PÚB, PI.

1997-1998

EL RACO DELS LLIBRES

SIPUJES AL SAGARMATHA

JOSEP FRANCESC DELGADO

Assabentat de la troballa del diari de la Mireia López STOP He connectat amb l'expedició polonesa que l'ha trobat STOP Tinc una intuïció STOP També han trobat motxilla STOP Vaig rebre carta de la Mireia des del campament 1 STOP Expedicionaris polonesos m'han dit que l'han tramès al germà STOP Et prego una còpia urgent del diari STOP reinold Messner

Katmandú, Nepal
5 de novembre de 1986

No sabem que t'hagués enviat una carta STOP Prego còpia immediata STOP T'envio fotocòpia del diari via urgent STOP

Josep López
Barcelona, Països Catalans
18 de novembre de 1986

Diari rebut STOP Vine ara mateix STOP Munta-t'ho com puguis STOP Estic a punt de ratificar les meves intuïcions STOP Extraordinari STOP No puc enviar carta perquè la vaig rebre a Europa STOP Ja t'ho explicaré quan arribis STOP

Reinold Messer
Katmandú, Nepal
7 de desembre de 1986

Sr. President del Centre Excursionista de Catalunya STOP Pot reunir els deu expedicionaris Expedició Catalana a l'Everest 1986? STOP Ordre proposat STOP 1 Ratificació cartes que em van enviar sobre l'expedició i la meva germana STOP 2 Lectura pública del diari STOP Cal que segueixin aquest ordre si volen entendre els fets STOP No els ho amagem més STOP Tenen dret a la veritat STOP No sé si en Reinold té raó STOP És allucinant STOP Ho intentarem STOP Procuraré ser aquí STOP

Josep López
Katmandú, Nepal
22 de desembre de 1986

Així, amb aquest intrigant intercanvi de telegrams entre Reinold Messner, un dels millors escaladors del món que és a l'Everest (Sagarmatha en nepalès) per tal d'esbrinar-ne un dels seus misteris més inescrutables, i en Josep López, germà de la Mireia, una de les representants de l'Expedició Catalana a l'Everest, comença una obra que de segur vos llegirey d'una tirada. I d'això en té bona part de culpa l'estil epistolar. Assistim a la lectura d'unes cartes enviades pels expedicionaris a Josep i a la del diari de la seva germana. A poc apoc anam endevinant l'entrellat del misteri. S'havia complert la profecia del Gran Lama?

Victor Mulet

PUIGSERVER JANER, AL CASINO PALADIUM DE MALLORCA

En el primer Certamen de Pintura convocat per l'Associació dels Amics del Molins de Mallorca i que s'ha celebrat en el citat Casino, el nostre paísà i amic Puigserver Janer ha estat guardonat amb un magnífic trofeu en plata cedit per l'Ajuntament de Calvià. Celebrem aquest nou èxit del nostre artista amb la més cordial enhorabona.

PLUVIÒMETRE

No ha millorat gaire aquest mes de marçen la qüestió de pluges respecte als anteriors. Tot sembla indicar que aquest estiu ho passarem magre pel que fa a l'aigua, perquè els mesos d'abril i maig no poden compensar el dèficit acumulat. Aquesta ha estat l'aigua caiguda:

febrer: 27'9 litres
març: 38'1 "

M'HAN DIT QUE DIUEN

Ens han dit que hi ha gent que espera aquest número d'ES SAIG pensant que serà un monogràfic sobre els pins de ses Escoles, especialment per part d'aquest Sord. Trobam que ja n'hem parlat massa, ja basta. I no per manca de comentaris de la gent, que n'hi ha, i molts, quasi tots a favor de conservar els arbres. Hem sentit qui posava missions a veure quin serà el batle que passarà a la història com l'autor del "pinicidi". I altres que, quan veien la carrossa que enguany va tenir el primer premi, trobaven que, tenint en compte l'autor, en comptes d'una fumigadora pel pi, hauria d'haver duit un xorrac a la mà

Bé, hem dit que no en parlariem. Només un darrer comentari sentit poc després del plenari "dels pins" en què es va parlar d'alternatives, i es va parlar de jardins per ses Escoles. Si miram els dos que, de moment, tenim a la Plaça i al racó dels "caídos", no podem esser massa optimistes.

El problema de l'aigua es veu venir greu, enguany. La gent ja ha deixat de sembrar coses que s'han de regar, però el problema serà per beure i rentar-nos. Hi ha qui ja només beu vi, per estalviar l'aigua.

Aquesta darrera setmana el tema de moltes converses ha estat les carrosses de La Pau. Un tema del qual ja no parla ningú és el canviar el dia del pancaritat, per passar-lo al diumenge següent, com es va intentar fa anys. Són molts els qui pensen que, si es passava al diumenge següent, hi hauria massa gent; a més del problema que representaria per fer les carrosses, que en aquests moments són la part més important de la festa.

Perquè no hi ha dubte que són les carrosses el que reuneix tota la gent a Plaça abans de partir. I enguany resulta obligat parlar de la polèmica dels premis de carrosses, ja que són el tema de més actualitat.

Els comentaris són molt diversos i contradictoris, hi ha opinions per tots els gusts. El que destacariem és el caire positiu de la protesta del grup de joves disconformes si, de cara a l'any que ve, no es planifica un poc tot el concurs, des de l'elecció del jurat, a qui s'haurien de donar unes normes mínimes de puntuació a fi d'unificar criteris, fins a una millor distribució dels premis, amb manco diferències.

La festa damunt s'era enguany la podrien haver titulat com una carrossa, "això és un desastre", i la gent no ho va aguantar. Aquesta planificació de què hem parlat, és necessària també a la festa de s'horabaixa. No pot ser que durant un temps tan llarg només es balli "ball de bot", la gent vol veure altres coses, malgrat no esperi res de l'altre món.

No pensavem parlar més del pou des Colomer, però la carrossa que es titulava "Ho volem així" ens ha fet pensar que no és només una bruscà nostra, sinó que hi ha gent que espera veure'l com abans, i la gent que va fer la carrossa era gent jove, però no degué agradar als jurats, ja que la puntuació fou més bé baixa, malgrat molta gent la consideràs de les millors. No degué agradar la crítica que representava?

I no podem acabar sense parlar de la nostra revista, i de la fita que representa en una publicació semblant el fet d'arribar al número CENT. Es evident que la majoria de comentaris sobre aquest tema surten dels col.laboradors, ja que els lectors no s'han fet a la idea que la nostra revista ha arribar a una majoria d'edat important.

Un fet que hem comprovat és que ens hem fet vells, o al manco una mica més adults, i això es nota sobretot en algunes seccions. Per exemple, deia un que aquest Sord no sembla el mateix dels primers anys quan parlava sobretot de dinars i sopars, i una mica de l'Ajuntament i altres problemes del poble. Ara és al contrari, només parla de problemes, i qualche vegada de sopars. Deu esser per problemes de sang alta, colesterol o àcid úric...

Un altre comentari que hem sentit, a rel d'haver arribat al número 100, és el constant augment que hi ha hagut en quant a col.laboradors. Als primers exemplars d'ES SAIG era impensable que arribàs a sobrar material per a publicar, i que els "escriptors" fossin tants i tan variats. Això es nota sobretot als pocs sopars que es fan, molt de tant en tant, que ara són multitudinaris, mentres que al principi eren com de família. Però no vos penseu que tot hom està tan satisfet de la revista, sempre han arribat comentaris contraris o despectius, de gent que ens ha acusat de partidisme i de moltes altres coses. El fet, emperò, i això és el que més satisfà a la majoria de col.laboradors, és que el poble, en general, espera la sortida cada mes per llegir-la amb interès, i ningú té problemes perquè sigui en català.

¿ Vos heu fixat com els exemplars d'ES SAIG enquadrats són més gruixuts de cada vegada? Si seguim així, aviat els haurem d'enquadrar cada any, no podem esperar cada dos anys.

M O V I M E N T DEMOGRÀFIC

DEFUNCIONS

Maria Ferrer Cloquell, va morir a Pina dia 7 de març als 86 anys.

Pereta Oliver Llaneras, ens va deixar dia 9 de març als 85 anys.

NAIXEMENTS

Bernat Fullana Puigserver, fill d'*Antoni i Maria Magdalena*. Va néixer dia 22 de febrer.

Elionor Serra Oliver, filla de *Miquel i Jerònia*. Vengué al món dia 27 de febrer.

Mercè Sastre Servera, filla de *Vicenç i Antònia*. Va néixer dia 2 de març.

Pere Oliver Sastre, fill de *Jordi i Sebastiana*. El seu naixement fou dia 4 de març.

NOTES D'ART

— **Llorenç Burgos, Arts Raval, Felanitx.**

Llorenç s'expressa amb formes identificables i colors sensuals, la seva pràctica no sorprèn però atreu.

— **Margalida Capellà, Teresa Matas i Esperança Mestre, S'Estació, Sineu.**

Pintures. Diversitat considerable de temes, interpretacions, etc.; cada artista mostra la seva visió de l'assumpte, cadascuna traça els seus propis límits ja sigui voluntàriament o no.

— **Viladecans, Bisart, Ciutat.**

Pintura. Obra ja coneguda (presentada a Barcelona ara fa un any), la seva interpretació de l'espai i de la distribució de signes dins aquest espai demostren la seva intel·ligència.

— **Resnou, de Luis Pérez Mínguez i Antoni o Socias, Sa Llotja, Ciutat.**

Aquesta vegada Sa Llotja allotja interès. El mitjà és la fotografia, pensam que la idea no és presentar això: fotografies, arriben més enfora. Han sabut solucionar la seva intenció.

— **Antoni Coll, Palau Solleric, Ciutat.**

Pintura. La presència de la literatura condiona o dona raó de ser, segons com es prefereixi a la plàstica. Ens resulta difícil dissociar una obra del conjunt plàstic-literari que la fa néixer.

— **Lluís Lleó, Altair, Ciutat.**

Pintura. Semblen variacions sobre un mateix tema. La fixació per la unitat arriba als seus límits.

— **Beautiful people.**

Als afeccionats a l'art, se'ls ofereix la possibilitat de poder contemplar una bona quantitat de mostres/exposicions dins de la més pura estilística dels *Beautiful people*.

— **Marcia Fortuny i Marsal (1898-1874).**

Se celebren els 150 anys del seu naixement, a Reus (Tarragona). Reus; París; Londres. Reus i la Santíssima Trinitat: Gaudí, Fortuny, Prim. La seva prematura mort ens privà de saber del seu art projectat en el temps, incògnita impossible de conèixer.

Vatsari

— **Victor Andreu, Altair, Ciutat**

Mostra molt actual de la seva pintura, plasmada amb gran sensibilitat, tractada amb molta delicadesa, realitzada en colors matèrics (marrons, ocres, negres) i plena de signes i grafismes que la fan suggerent a l'espectador.

Catalina i Jaume

I SETMANA GASTRONÒMICA- CULTURAL D'ALGAIDA (Pina i Randa)

Organitzada per l'Associació de Restaurants del nostre terme, del 10 al 16 d'abril s'haurà celebrat l'esdeveniment al qual els seus progenitors han posat de nom el títol d'aquest escrit. Primera setmana, perquè es pretén que tenguí continuïtat en anys futurs. Gastronòmica-cultural: a continuació teniu el programa.

- Dilluns 10 d'abril: a les 19,30 h, acte de presentació a l'Ajuntament, amb actuació dels xeremiers de Pina i refresc per a tothom.

- Dimarts 11 d'abril: a les 19,30 h, a la sala d'actes de Modelmón, conferència del metge Pere Alomar sobre la "Restauració Higiènica".

- Dijous 13 d'abril: a les 19, 30 h, a la sala d'actes de Modelmón, conferència de Joan Antoni Arbona sobre "Herbes, espècies i aditius dins la cuina".

- Diumenge 16 d'abril: a les 19,30 h, a la sala d'actes de Modelmón, cloenda i entrega de premis d'actes del concurs de dibuix per a infants i de receptes de cuina presentades pels membres de la Tercera Edat. L'exposició dels dibuixos i la relació de receptes es podrà visitar a l'Ajuntament durant tota la setmana.

Per a la commemoració, cada Restaurant ha preparat un plat de la cuina tradicional mallorquina, que juntament amb la seva carta habitual estarà a disposició del públic per ser tastat durant tota la setmana. Aquesta és la relació de participants, amb els seus corresponents plats: Cal Dimoni (*Potons de porc arrebossats*), Can Mateu (*Cassola de xot*), Celler de Randa (*Calamars farcits*), Es Quatre Vents (*Colomí amb col*), Molí de Pina (*Frit variat des Molí*), Racó de Randa (*Albergínies farcides*), Sa Talaieta (*Paleta de xot rostida*), S'Hostal (*Fideuada de s'Hostal*), Ses Maioles (*Escaldums de pollastre*) i Ses Regates (*Bacallà al forn*).

No vos pensàssiu que tot aquest trull s'organitzà amb quatre vellons. El pressupost total de la setmana és de dos milions de ptes., la gran majoria dels quals són invertits en publicitat. És clar que els organitzadors disposen de l'ajuda de totes les entitats bancàries establertes a Algaida, del nostre Ajuntament -ha concedit una subvenció de 80.000 ptes.- i de diversos proveïdors de vins mallorquins, de cava i de carn. Bon profit!

///AVINA

I EL SOMRIURE S'EXTINGEIX

Hospital de nit

- Segui, Manolo, seguei. Doni'm la crossa, la posaré devora la tauleta. Estàs bé així?. Com vol que els tallem, els cabells?

- M'és igual. Com vostè vulgui.

- Per què va amb aquestes espadenyas foradades amb el fred que fa? I les sabates que duia l'altre dia, on són?

- Les vaig baratar per una botella de vi. És tan difícil viure al carrer i no recaure. Un fa el propòsit però, sense família ni casa et trobes sol. Puta misèria!

- No es mogui tant, Manolo, que li puc fer mal amb les tisoires.

- És igual! Talli l'orella! Vol venir demà al menjador municipal? La convid a dinar amb jo.

- Sí, molt amable. On ens hem de veure?

- L'esperaré a la plaça d'Espanya a les dotze. Vengui d'hora perquè si no som dels primers no podrem entrar i ens quedarem sense dinar.

- Sí, ja he sentit les vostres justes queixes. Vendré aviat.

- Allà, al pati, hi ha molta de gent amuntegada davant la porta per ser dels primers. Hi ha gitanos, famílies amb infants, gent de tota mena, que tiren sempentes i l'esclafen a un, si no va viu, per tal d'aconseguir el plat de llegum. No es preocupi que noltros la protegirem; vendrà el Morcillo, el Carapartida, el Gepa ...

- Li agrada així com els hi tallat? Un poquet de colònia i home nou. Demà ens veurem.

- No m'ha trobat cap feineta, sigui el que sigui, ja sap, per sortir d'aquest forat en què me trob.

- ... ? (Put a misèria!)

CARTES AL DIRECTOR

Sr. Director de Es Saig, agrairíem la publicació de la present.

El grup de carrossers sotasignants volem expressar públicament el nostre descontent per la mala organització de la festa de la Pau de Castellitx. Aquesta festa, la que mou més als joves del poble i l'única on hi poden participar plenament, consideram que no pot esser organitzada d'una manera improvisada com ho ha estat aquests darrers anys.

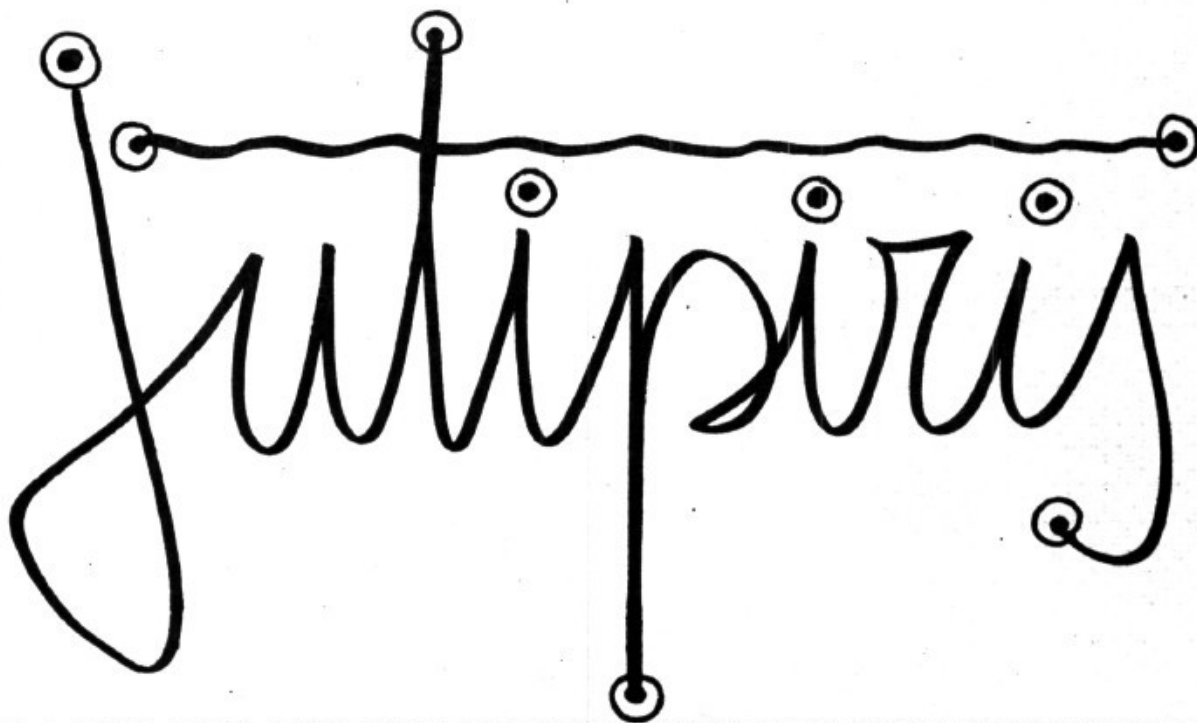
Una representació de diferents grups de carrossers ens vàrem reunir amb el Batle i ens va explicar d'on provenien les greus errades, alhora que ens va demanar col.laboració per als propers anys. (noltros, ara, aprofitam la present per fer extensiva la petició de col.laboració a tot el poble).

També volem aprofitar per dir que en cap moment volíem criticar la votació del jurat, ni la decisió de donar el premi a la carrossa que va guanyar; ara bé, no creim que se seguissin els criteris que s'exposaven a les bases del concurs.

Ja per acabar ens volem excusar amb en Joan Ferragut que presentava la festa i amb les nines de la carrossa guanyadora ja que no en tenien cap culpa de les errades de l'organització.

Algaida, 31 de Març de 1989.

Antònia Garau Fullana, Miquela Juan Puigserver, Bartomeu Salas Mascaró, Cati Martorell Trobat, Cati Bonet Fullana, Mateu Mulet Ballester... (segueix un centenar llarg de firmes.)

TÍTOL: PROPOSICIONS EN COS I ÀNIMA

= 'Degut a l'èxit obtingut, MAGDALENO'S GIGOLOS, amplia la seva oferta. Ara, si el teu home encara et deixa insatisfeta, a més de posar taula, fer el dinar, escurar i espolsar, podràs emblanquinar, fer el llautó, sargir calcetins i embatumar sabates. T'esperam. REF. 2x-3.

= Magdalena \wedge : Si tens una bona ràdio, no et sorprendrà el meu diàmetre. REF: 5-x.

= Magdalena \wedge : Et trobaré l'àrea. REF: 5-x.

= Magdalena \wedge : La quadratura del cercle. REF: 5-x.

= Magdalena \wedge : Cercles perfectes. REF: 5-x.

= Magdalena \wedge : Em trobaràs a GEOMÈTRIC CLUB.

= MAGDALENA RODELLA. Focs d'artifici a tall de cuixa. A Massatges "La Piroterània". REF: 31-2x.

= PEP PIMPAMPUM. El coet de la vida. A Massatges "La Piroterània". REF: 31-2x.

= MAGDALENA POLVO-RA. Besades egípcies. A Massatges "La Piroterània". Ref: 31-2x.

= PURGUES "LA SINSABOR". De taronja, de llimona, de maduixa. Les millors.

= L'ASSOCIACIÓ COMARCAL DE VIOLADORS "LA ALEVOSIA IMPUNE", precisa dones de bona presència que duguin minifalda. Possibilitat d'ascens. REF: 2y-2x.

= TV-Balears necessita presentadors/dores amb bona presència. Imprescindible que duguin el barram sencer. Ref: 4x-9.

TÍTOL: SUCULENT EDITORIAL

"¡No entenc res! ¡Això què vol dir? ¡Aquests al.lots de JUTIPIRI només diuen dois! ¡No entenc res!"

Hem volgut començar amb aquest esplet d'opinions que ens han arribat a la nostra centraleta telefònica expressant, com bé podeu veure, que els nostres objectius s'han acomplert plenament. A nosaltres ens agrada que estigueu desorientats, perduts, embullats, confosos i que no entengueu res. Ens agrada que quan vos trobeu davant d'aquestes planes no trobeu ni cap ni peus i que vos semblin retxes dins l'aigua. Fruïm, fins ala desmesura, de observar les vostres cares anegades per la sorpresa i pel negit de no saber que voleu dir en un determinat escrit. Ens encanta, ens diverteix i ens dóna coratge ja que ens demostra que nosaltres no som els únics que no entenem el que escrivim. De totes maneres, convé deixar de banda tots aquests petits problemes i anar a fer el que realment ens interessa: fer un veritable article de fons, escriure, així com toca, un suculent editorial:

C A R A G O L S

TORRATS.

17 persones:

Ingredients per a

* 7 almuds i mig de caragols (bovers, vinyets i caragoles de garriga).
* Oli i sal.

S'agafen els caragols i, després de netejar-los convenientment, se'ls posa damunt caliu de garrover. Quan siguin cuits, els treus, els trempau i els vos menjau.

Bon profit.

TÍTOL: AVUI APRENEM A FER ... Capells de tres puntes amb paper de fumar.

En aquest número tornam amb la secció aprenem a fer ... que ens instrueix d'així com es poden fer capellets de tres puntes amb paper de fumar.

Agafam tres fulls de paper de fumar i els col·locam de manera que formin una estrella. S'agafen les puntes interiors que anomenarem p1, p2, i p3 i les juntarem amb una gota de cola de manera que p1 quedi creuada damunt p2 i p3 quedi per davall p1. A continuació, agafarem les puntes exteriors que anomenarem P1, P2 i P3 i les recollirem, com si estàssim fent un braç de gitano, en forma d'espiral fins al punt que les tres puntes exteriors (P1, P2, P3) formin un triangle equilàter. Seguidament, amb un fil de cosir de color blanc, se li pegaran dues puntades a fi de cohesionar-ho tot. Les puntades s'han de pegar sempre de dreta a esquerra i sempre en sentit ascendent, mai descendent, ja que podria provocar que el paper de fumar s'esqueixàs de manera irremediable.

Per acabar, podeu ornar-lo amb dibuixets simètrics, o també, fer valer la vostra imaginació.

Magdalena Miraquefaig.

SECCIÓ FICTÍCIA D'ES SAIG

Dirigeix: Carles Sol
Col·laboren: Albert Siquesi.
Gabinet Mèdic de Xefardejos
Magdalena Corason
Benet Alegre
Magdalena Miraquefaig
i tot el potentíssim equip de la redacció.

Revista JUTIPIRI
EDITA: La Ganyota Edicions
IMPRIMEIX: IMPREMTA Sa Carussa

TÍTOL: BATICOR. Notícies del cor.

TUP-TUP!!! Inaugurat el 4art. Congrés de Dones Emblanquinadores sota el lema: *No volem fer feina sense cobrar.- abónanos lo que nos debes, Lola-*.

La seva presidenta, Na Magdalena Poal i Calç, va dirigir unes fortes paraules als assistents en el discurs d'apertura: "Sabeu què vos dic? Que no hi tornarem pus a emblanquinar a ca na Flores, a vatua el món! Després de fer-nos fer sa feinada que mos va fer fer, no mos va

voler pagar amb duros: mos va donar maneta i mos va regalar un disc seu. I és que això no pot ser, a vatua el món!". i després contà als assistents que tenia el disc dins l'hortet per fer por als nius que se menjaven el planter de pèsols d'olor.

TUP-TUP!!! Presentació al poble de TECNO-BLANQUETA '89, amb les darreres novetats en banquetes d'emblanquinar i matar porcs. Cal destacar la banqueta d'emblanquinar amb ascensor per al poal de calç. Assistiren com a convidats d'honor Antonio Heredia "el matarife" i na Magdalena Poal i Calç en representació del Col·lectiu de Matadors el primer i de l'Associació d'Emblanquinadors la segona.

TUP-TUP!!! A la sala de sessions del Casl de Cultura de la Fundació SALMAN RUSHDIE va tenir lloc l'acte social organitzat per la Federació Mallorquina de Planxadores (FMP) on es subhastà per a beneficiència una post de planxar del segle XVI. La seva presidenta, na Magdalena Plegada, anava tota destrempada d'ela panxa i va haver d'excusar la seva presència amb una excusa.

TUP-TUP !!! El proper divendres es fallaren els premis PARADO MALLORQUÍ al millor pentinat de senyora durant l'hivern passat. El trofeu, esplèndida copa d'alabastre amb incrustacions de lapisàzuli i pedra foguera,, ha estat donat per la federació mallorquina d'Agrupacions Folklòriques (FMAF). El trofeu té una bombeta de 25 w que s'encén i tot. Es pot fer servir de llàntia.

Magdalena Corason i el Gabinet Mèdic de Xefardejos.

TÍTOL: CARTES AMB TOMÀTIGA

Sr. director de JUTIPIRI, el meu home i jo som unmatrimoni ben avengut que hem decidit enviar-li la present carta per fer pública la nostra indignació. Resulta que cada vespre, quan ens anam a dormir trobam col·locat dins el nostre llit el nostre veí Tomeu que ronca com un tro de tempestat. Hem intentat de moltes de moltes maneres despertar-lo, però no hi ha manera. Hem intentat parlar-ne amb ell però sempre ens respons amb evassives o contestant que no hi pot fer res. Quan li deim que allà on ell ha de dormir és al seu llit, ens respons molts destrempat i ens diu que ell farà el que li plagui i que noltros no tenim dret a fer-li els comptes. Noltros estam desesperats i ja no sabem què hem de fer perquè, a més, a més, dorm amb molt poca roba per no dir que dorm sense res. I per si tot això fos poc, cada vespre embruta els llençols i cada dia podem estar canviant, i vengam a rentar!... i és que això no pot ser!!! No i jo ja començ a perdre els nervis i a cansar-me d'haver de dormir tenint un extern que ronca entre el meu home i jo.

Magdalena Indignada i el seu home que no signa.

ES TROBAREN
A MITJANIT,
UNA TÈBIA NIT DE
PRIMAVERA.
L'ATRACCIÓ FOU
FU'EMINANT.

EN ACOSTARSE UN
A L'ALTRE, ELS VA
IMPREGNAR UNA
OLOR DE DESIG.

LES SEVES BAVES
ES MESCLEN.

UN NÚVOL FUGISSER
DESTAPÀ LA LLUNA
I Aleshores per
PRIMERA VEGADA
ES VEREN LES SEVES
CARES. LA LLUNA
ELS VA TRAIR.

D'AMOR

EL SEU AMOR ERA
IMPOSSIBLE.....
RELLISCANT FULLA
DE COL AVALL SE
SEPARAREN, ELS
DOS CARAGOLS.

PINA

Tal vegada faci dos anys que no havia tornat a sebre res d'ella, des del dia en què celebràvem, entre els calius i la flaire de la torrada, les festes de Sant Antoni, tan animada com qualsevol, fent sonar una gran ximbomba, amb un esforç considerable.

S'havia donat a conèixer anant a les cases per recollir informació sobre la manera d'esser de la gent, de la pagesia; no es d'aquí ni prop fer-hi, però es donava a entendre com la millor i entenia tot el que deien, tant que si la deixaven era capaç de refer-ho com si hagués d'aquells la seva pròpia experiència.

Per si encaraqueden dubtes i n'hi ha qualcun que no sapo de qui parl o no han reparat en ella ni a Plaça ni dins els cafè, només vos diré que durant aquestes festes de Pasqua haurem tengut la visita de la que fou amiga de tots –per la seva part no va quedar–, na Ruth, que va arribar el passat 17 de març amb la intenció, mos imaginam, de tastar qualche panadeta al temps de tornar a saludar els vells amics que va haver de deixar a la seva partida. Desitjam que la seva estada, encara que curta, li hagi resultat satisfactòria.

Si en el passat criticàvem, de bell nou, els ja famosos xalets adosats (no hi ha dia que no s'estirin) així com la poca o nul·la oposició que han tengutm crec convenient que reflexionem –millor si ho feim passejant per les rodalies del nostre poble– i comprovem fins on arriba la degradació del mateix; i no tant per un assumpte urbanístic, que al cap i a la fi no fa més que afegir-se al problema, sinó per la proliferació de brutícies que es pot veure per totarreu, però amb més abundància als camins de foravila com són els de Sa Bisbal o el de Son Bou i principalment el del Cementiri; sense oblidar-nos del camí de Sineu, que compta amb la més grossa de totes i que es troba, per circumstàncies que no arribam a entendre, "degu ament

senyalitzada", quan el que hauria d'estar, ja fa un parell de mesos, és retirada. Ens referim a les despulles del "vell autocar" del qual ningú, pel que es veu, es vol fer càrrec, com no sigui que les persones que volen establir la "reserva d'aus" el vulguin fer servir per gàbia ponedora o qualche cosa per l'estil. A principis d'any comentàvem i lamentàvem el seu fi i la seva ubicació que ja presumíem que seria llarga, però, en honor a la veritat, no creiem que fos tan greu la seva malaltia. El que sí hem comprovat, un tant estranyats, és la senyal que han posat advertint els conductors del perill que suposa la seva presència, una senyal més bé contradictòria. És ver que diuen que més val avisar que lamentar, però, amics meus, aquesta és la gota que fa vessar el tassó, perquè és ver que tanta feina costava (deixant de banda el seu sortat propietari que pareix que no troba el dia de fer-se càrrec d'ell) llogar una grua i traslladar-lo a un lloc més adequat per aquest tipus de xatarra. (Sense anar més enfora, prop del nostre veí Montuiri hi ha un cementiri per aqueste carrosses).

Voldria tornar, sense canviar de tema, al camí del Cementiri on fa poc hi he trobat –i no és un material que s'evapori– tot el que d'inservible vos pogeu imaginar: rentadores "antinatura", cadires "antinatura", botelles "antinatura i antiozono", roba i sabates "antinatura"... Pareix que de sempre, i més ara, ha estat aquesta la ruta millor per fer el pas a l'altre món de tots els objectes que deixen de servir per a les persones que no han trobat altra solució per desfar-se'n d'elles. Crec que la degradació va molt més enllà de les simples construccions que podríem anomenar il·legítimes, abarçant tota una sèrie d'actuacions que hem de qualificar de cíviques per intentar posar remei al problema aquest de les brutícies que va augmentant a mesura que passen els dies; sense oblidar, per altra part, que tot el que faci l'Ajuntament per millorar la nostra deteriorada imatge serà ben rebut, ja sia sermant camins (més malament que bé, sobretot perquè no es treu de les eines que es

tenen tot el profit que toca) o posant una mica d'asfalt allà on ja no en queda record d'ell.

Voldria també, ara que ens trobam en pla naturista o ecologista fer referència als nostres pins –no només als de sa Plaça– que de cada dia que passa és més difícil conèixer els bons dels malalts o dels que ja són morts degut a lo molt que s'han estès els cucs de la processionària, que estan guanyant la batalla als puputs, que deuen ser el únics que intenten fer qualque cosa per aturar el seu desmesurat creixement. No fa falta dir que se de qualque cosa els hem d'estar agraits als pins és d'haver-los tengut per padrins en el batejament del nostre poble.

Canviant de terç, lamentam no poder-vos informar del que serà l'Assamblea General de l'Associació de Veïns per elegir la nova Junta Directiva i on es farà balanç del que ha estat aquest darrer any. Les circumstàncies ens obliguen a haver d'esperar el pròxim mes per informar-vos ja que així ho exigeix la normal publicació de la revista, i més en aquest número especial que és el que fa cent. Només voldríem desitjar que hi hagi enteniment i que parlant es superin les inevitables diferències de parer que hi ha en aquest tipus de reunions. Encara que de vegades les actuacions de la Junta Directiva –sigui la que sigui– no resultin prou clares per a qualcú o no comptin amb el suport de tothom –si això passàs seria la primera vegada en la història–, creim que el fet d'haver-hi una entitat capaç de programar actes culturals i festius és de vital importància pel nostre poble, doncs el que fa és donar-nos una identitat pròpia, de la qual només nosaltres podem respondre si l'acceptam o, per contra, la rebutjam i preferim seguir essent uns comandats per tot, amb molta capacitat crítica, però amb molt poca capacitat realitzadora: espectadors o protagonistes, la cosa és prou clara.

Defunció: dia 7 de març ens deixà Madò Maria Ferrer Cloquell a l'edat de 86 anys. En pau descansi.

Naixement: Dia 8 de març va néixer Pere Llabrés Mulet, fill d'En Sebastià i na Margalida. Enhorabona a la família.

Guillem Andreu

Foto feta al camí del cementiri (aquest mes). "Focos de Brutícia" la pared seca (esc.) ens indica quan aprop d'aquest es troba el deplorable efecte que causa.

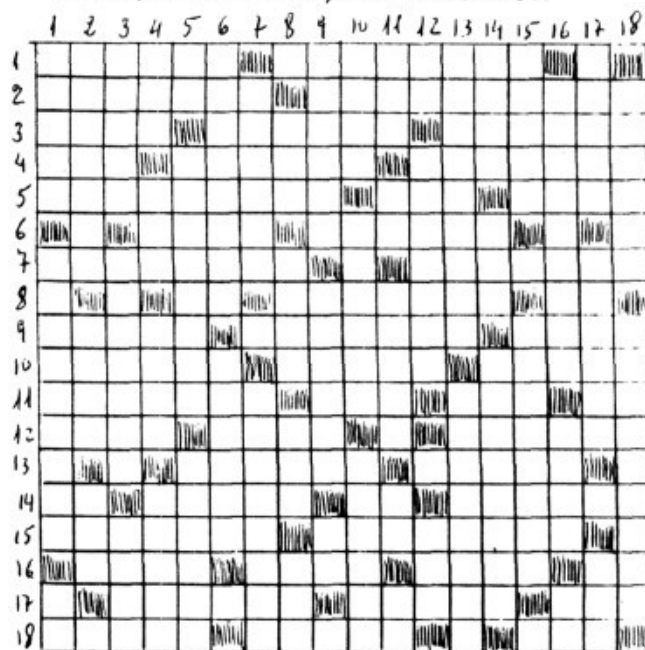
PASSATEMPS

Horizontals: 1 Nom d'una revista que avui fa festa. Inflar, desorbitar. Roentgen. 2. Conserves, preserves. Sentiment. 3. Propi dels Alps (al revés). Convers, novici. Cobrellit d'abric i d'ornament. 4. Deesa. Singular, original. Reparar el buc d'una embarcació. 5. Unir, vertebrar. Planta hortícola. Malnon d'Algaida i també d'una de les creus de terme. 6. Primera vocal. Defecte d'un instrument tallant (al revés). Ocupar, atepir. Fluor. Cent. 7. Desfilada, comitiva. Primera vocal. Àliga jove (al revés). 8. Oxigen. Roentgen. Article salat. Brodar en relleu. Gos. 9. Peça usada com a cortina a les esglésies. Avorrida, fatigosa (al revés). Part d'una extremitat de l'home. 10. Triar escollir. Unitat d'intensitat elèctrica. Foguera ritual (al revés i plural). 11. Posar nom a una cosa (al revés). Un làser que ha perdut les vocals. Casa d'en. Article personal. 12. Lloc apartat, ocult (al revés). Nom de lletra. Punt cardinal. Pista, vestigi (al revés). 13. Punt cardinal. Roentgen. Nom de dona. Cos mineral sòlid i dur (al revés). Punt cardinal. 14. Metall preciós. Preu estipulat pel lloger d'una embarcació. Lletre grega. Mordaç, sarcàstic (al revés). 15. Capgirat (al revés, plural i femení). Planta hebàcia composta (al revés). Lletre que significa "incògnita". 16. Ressonàncies (al revés). Arrel comestible de la ravanera. Garbell gros. Xai, anyell. 17. Punt cardinal. Auster sobri. Promesos, esposos. Gran extensió d'aigua salada. 18. Escoeixes. Sarau, bulla. Primera vocal. Part del cos humà.

Verticals: 1. Pell de cabra Amaltea. Potents, vigorosos. Forma pronominal. 2. Avantatjar, vèncer. Cala petita (al revés). Cap cosa. Roentgen. 3. Salobre, salobros. Aparellar el vaixel per poder navegar. Nom de diversos cetacis. 4. En aquest moment. Mamífer bòvid del Tibet. Irriga (al revés). Substància blanca de certes conquilles. 5. Idem. En un certamen, recompensa inferior al premi. Troqueus. 6. Xusma. Raig molt prim d'un líquid. Consonant. 7. Acostumaves (al revés). Primera vocal. Estri per escriure. 8. Punt cardinal. Prefix gre, que significa

MOTS ENCREUATS

"apartat de", "separat" (al revés). Peça que millora l'estabilitat de l'embarcació. Enter, sencer. Aire que surt dels pulmons. 9. Artifex (al revés). Ciutat de Suècia (al revés). Acudeix (al revés). Sofre. 10. Company, camarada. Bastaixos. Incandascient. 11. Tassó. Coalició Popular. Arbre de la família de les ràmnies. Fàstic, repugnància. Ocell (al revés). 12. Forma pronominal. Nom d'un carrer d'Algaida. Primera vocal. Cert segur (al revés). 13. Competència, antagonisme. Buscaria, exploraria. 14. Mesquí, ronyós. Singular, desusat. Peixos de color blavós de gran valor nutritiu. 15. Arribar, acudir (al revés). Consonant. Amb aquest número d'ES SAIG hem arribat al Cent. 16. Donar vigor, fortificar. Pel·lícula de propaganda (paraula anglesa). Veu del bou i la vaca. 17. Excavar (al revés). Estampa, gravat. Roentgen. Dany, perjudici. 18. Reduir tot a caliu (al revés). Mostrar-se, manifestar-se.

Solucions als mots encreuats:

Horizontals: 1. Es Saig, exagerar. 2. guardes, emotivitat. 3. ilpa, neofit. 4. vànova. 4. dea, atípic, carenar. 5. articular. col. Vicó. 6. a. acso. omplir. C. 7. processó a otàgila. 8. o. r. aa. recamar. ca. 9. donàs, asoidet. cana. 10. elegir, smpet, scrip. 11. rajetab. lar. can. na. 12. ócar. jota. n. ertsar. 13. s. r. coloma. ardep. e. 14. or. nòlit. ro. cinòri. 15. sedarig, adinarat. x. 16. socc. rave. erer. me. 17. e. frugal. nuvia. mar. 18. trisa festa a cul. Verticals: 1. ègida, poderosos. et. 2. superar. ólac. res. r. 3. salat. ormejar. doll. 4. ara. tac. ager. nacre. 5. id. acéssat. corpus. 6. gentussa. rajoli. g. 7. setlos. a. boigraf. 8. e. opa. orsa. tot. alé. 9. xefiro. eomia. M. av. s. 10. amic. macipa. ardent. 11. got. CP. adern. oi. ua. 12. t. colomer. a. rev. 13. rivalitat. cercaria. 14. avar. rar. sardines. 15. rineu. g. centenar. C. 16. tonificar. spot. mu. 17. ravac. làmina. r. mal. 18. taroca. apareixer.

NOTICIARI O C B D'ALGAIDA

Quan vos arribin aquestes pàgines, ja s'haurà fet la presentació d'ES SAIG-100 al Molí d'En Xina. Suposam que aquest és un motiu d'alegria per a tots els socis de l'Obra Cultural, com ho és per a la Junta Directiva.

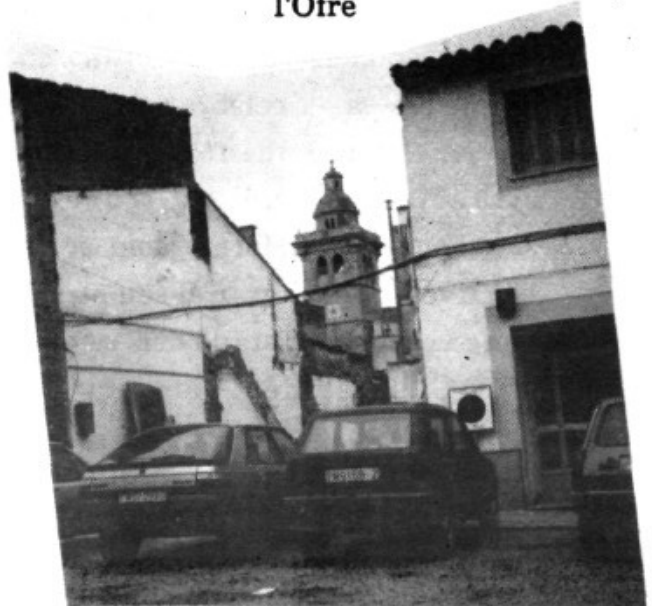
Les activitats previstes per aquest mes d'ABRIL són les següents:

DIUMENGE, DIA 23 D'ABRIL, tenim programada la pujada al Puig Caragole de Femenia. Ja fa un grapat d'anys, deu o dotze donàrem la volta al mateix puig i va ser mol entretinguda. La sortida serà, com sempre, de Plaça a les 9'00 h. El preu seguirà essent el mateix: grans = 700 Ptes.; al.lots = 500 Ptes. Els interessats apuntau-vos abans de dia 21 per evitar els problemes que hi va haver el mes passat, com molts sabreu. Dos dies abans de la partida hi havia només 48 apuntats i a l'hora de l'excursió vàrem esser 63. Tot un èxit de participació, si voleu, però amb grans problemes per a l'organització.

DIUMENGE 30 D'ABRIL, farem la segona sortida del programa previst sobre el tema "Conèixer Ciutat". Ens guiarà, com l'altra vegada, la Dra. de la Universitat Maria Barceló, que ens mostrarà els secrets de la barriada de la Seu. Sortida en cotxes particulars a les 9'30 de plaça.

Grup d'excursionistes al començament del Pas de Na Maria, davant l'Ofre

En recordança d'un local que durant molts d'anys fou Ca Nostra.

QUI SAP ON ES ELLA

*Torn pujar l'escalonada
enmig de gent, però sol.
Mon pensament pren el vol
visquent aquella pujada
gravada dins mi
com una costella.
Qui sap on es ella!
Jo torn esser aquí*

*Una tendra i dolça flor
jo al seu costat presumia.
Era la claror que omplia
la meva vida i mon cor.
Quin goig compartir
la diada aquella!
Qui sap on és ella!
Jo torn esser aquí.*

*Puj lentament i m'anim,
vegent la gent tan xelesta
amb un aire ple de festa
apropar-se al vostre cim.
Fer junts el camí
era una rodella!
Qui sap on és ella!
Jo torn esser aquí.*

*Retorn al dia d'avui
contemplant pel mirador
el paisatge encantador
que pot divisar cada ull.
Era un serafi,
tan fina, tan bella!
Qui sap on és ella!
Jo torn esser aquí.*

*Ja som dintre del palau
del que Vos en sou princesa,
envoltada en la bellesa
de flors i somnis de pau.
Aquell perfum fi
de tendre poncella.
Qui sap on és ella!
Jo torn esser aquí.*

*Amb vostre dolça mirada,
Verge de Consolació,
reneix la font d'il·lússió
que duia dins mi amagada.
I ja puc sentir
de forma novella:
Que importa on és ella
si jo som aquí!*

Jaume Juan

Aquesta poesia guanyà un accèssit al Certamen Poètic "Verge de Consolació" de Sant Joan.

EL PRESIDENT CAÑELLAS AMB LA PREMSA FORANA

El dimecres dia 15 de Març el president del Govern Balear es va reunir amb els responsables de les publicacions de Premsa Forana en un sopar que es va celebrar a Can Amer d'Inca. El president va aclarir la situació en què es troben les subvencions i la forma com es faran efectives i va reiterar el seu oferiment per a la Premsa Forana dels serveis del seu Gabinet de Premsa i de les distintes conselleries. L'acte va acabar amb un col·loqui en què el Sr. Cañellas va contestar les preguntes que se li formularen.

ES CARRER BEN NET

-Bon dia, feia molt que no vos veia; que heu tengut sa grip?

-Pots pensar, m'havia retirada una mica.

-Això sí que ho és estrany, perquè allò que més vos agrada és es carrer.

-I ara sí que hi estaré tot lo dia, amb tot de coses que he après.

Com és ara?

-He fet un curs de psicologia.

-Ho heu d'armar peixos?

-Peixos! Per entendre es cervell des altres. M'han dit que ara a Algaida si no t'aficiones a n'això des cervells no fas carrera. O tu no llegeixes es diaris i ES SAIG?

-Qualque pic, però no sé què berbes vos pescau; em pensava que vós no anàveu de progressos ni modernors.

-Uep! Això no són modernors. Això ve d'enrera, s'única cosa que canvia és sa manera, que abans havies de lle par quatre betzols. Ara també, però aquests d'ara ho justifiquen amb cursets, tests i quatre dois més, però que et valen un "enchufe".

-Vos em voleu prendre es papers.

-Saps que n'he après de coses; sempre has de procurar arreglar cosa d'altri, encara que ho has de fer a lo "xoriço" perquè així com ho fèiem abans ja no serveix. Has de llisar molt es pèl i tractar amb "carinyo", i llavors clavar-li sa ganiveta.

-I de ses carrosses de La Pau?

-Deixa't anar de carrosses tu ara, això són beneitures.

-Beneitures? I s'Ajuntament?

-A s'Ajuntament són onze i encara que només comandin tres o quatre es altres podrien piular.

-Sí que vos ha anat bé aquest curset.

-No, si tot això ja ho sabia, es curset només m'ha servit per aprendre a agafar sa granera amb altres tècniques. No sempre heu de pensar es mateixos. I què me'n dius d'aquets filots negres que GESA passa pes frontis de ses cases i les desgracia? Això sí que en fa de vergonya. I es polítics, mutis. Volen esser europeus i deixen espenyar es poble. No hi ha aigua i no mouen un peu; hem de beure es pixum des altres i no fan clavagueram; volen normalitzar sa llengua i tot d'una que poden ells la giren, són uns renegos; diuen que estimen la terra i vendrien l'ànima al primer foraster...

-Bon dia. Què fa madò Joana?

-Estic ben assustada: diu que li ha pegat per pensar.

-Déu meu, sí que en farà de mal aquest forat que es Sol ha fet a sa capa del cel.

-Ben de veres.

Sa Granera.

ESPORTS

HANDBOL

Per primera vegada a Algaida dos equips federats de balonmà han pres part al campionat que organitza la federació.

per ser el primer any, no ens podem queixar, ja que l'equip cadet masculí ha acabat en un honorós cinquè lloc.

Però allà on s'ha aconseguit la sorpresa ha estat a la categoria de cadet femení: han quedat primeres, empatades amb l'equip Prínceps d'Espanya, però ambdós classificats per disputar els propers 1 i 2 d'abril les finals territorials contra els primers equips d'Eivissa i Menorca.

No cal dir que esperam que facin un bon paper i que es classifiquin per anar a les finals inter-territorials. Anim!

JOCS ESCOLARS

Amb l'inici del tercer trimestre escolar, comencen dins els jocs escolars les proves d'atletisme a les diferents modalitats, amb la participació dels nostres escolars.

A nivell comarcal, les proves tendran lloc al Poliesportiu de Campos i, com sempre, procurarem tenir-vos informats dels resultats dels nostres nins i nines.

FUTBOL

Resultats de Primera Regional:

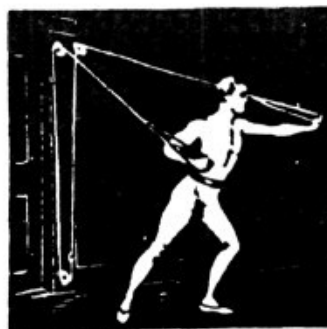
Sencelles-Algaida 1-1

Algaida-Marratxí 1-0

Algaida-Son Roca 2-1

Ses Salines-Algaida 3-1

Com podreu veure, aquest mes passat, si descomptam el partit jugat a Ses Salines, l'Algaida tornava a tenir els bons resultats que necessitava per mantenir les opcions a disputar l'esprint final de cara a l'ascens. En aquest acabament de temporada, malgrat la sèrie d'absències de jugadors fonamentals per a l'equip degut a lesions, sancions i qualche fuita a la francesa, siestà fent un bon paper. Les aspiracions continuen i haurem d'esperar fins a l'acabament per veure si quedam classificats per a pujar.

Comentari a part mereix el partit jugat dins Ses Salines per la importància que tenia aconseguir els dos punts. Al final es va perdre, després d'anar per davant durant la primera meitat. El partit es va anar embrutant i allò no pareixia un partit de futbol, sinó una guerra. L'entrenador Marcial va resultar ferit a una cella i com va dir ell: "No són aquests els punts que hem de mester". No són bromes.

BENJAMINS

Continuen els més petits fent filigranes i marcant gols a voler. Un altre mes sense perdre cap partit.

Mariense-Algaida 2-10

Algaida-Montuiri 1-0

Lloret-Algaida 0-14

ALEVINS

Els alevins han aconseguit aquests resultats:

Colònia-Algaida 0-1

Algaida-Alcúdia 0-2

Can Picafort-Algaida 2-1

Avance-Algaida 1-1

INFANTILS

Els infantils han tengut aquests marcadors:

Algaida-Montuiri 1-7

Ses Salines-Algaida 2-2

La Salle-Algaida 5-1

Algaida-Sant Llorenç 4-3

JUVENILS

Per acabar amb els resultats vos direm que els juvenils acabaren els seus partits així:

Algaida-Santanyí 3-5

Algaida-Campanet 4-0

Sant Joan-Algaida 1-2

Algaida-Barracar 0-2

Joan Trobat

el racó de la música

DISC DE L'ORQUESTRINA

L'Orquestrina d'Algaida acaba d'enregistrar un disc de llarga durada que sortirà al carrer un d'aquests dies i que evidentment, es titula "Orquestrina d'Algaida". El presentaran a Algaida el dia 15 d'aquest mes en un acte del qual vos informarem en el proper número.

El disc inclou deu cançons arranjades p'en Miquel Brunet, que n'ha compost també una, "Jet Desnatada", i ha col.laborat en l'enregistrament i les mescles. Deu cançons que van dels valsos al rock passant per tots els estils a què ja ens té acostumats l'Orquestrina, sempre seguint la norma de música de ball. Tant la gravació com la interpretació són bones i fan que aquest sigui un disc

molt agradable d'escoltar. El disseny gràfic correspon a en Jaume Falconer.

A part de la impecable interpretació, el més destacable d'aquest disc és, en primer lloc, els arranjaments d'en Miquel, molts complets i, en alguna cançó, un poc a l'estil de gran banda americana. D'altra banda, la cançó "Dama Fràgil", d'en Tomeu Salas i en Biel Torres, un fox molt delicat i que ens obre els ulls a una nova activitat de l'Orquestrina, la composició; seria molt desitjable que no oblidassin aquesta faceta i que estàs molt més present en el pròxim disc, que tots esperam que sigui ben aviat.

Delfi

Una xerradeta amb... Joan Verger i Garau

Aquest mes –un mes "especial" i de festa per a la nostra revista– la xerradeta l'hem mantinguda amb en Joan Verger i Garau. Molta gent el coneix com "es notari Verger" i, malgrat que per qüestions professionals les seves estades entre nosaltres són curtes si bé freqüents, la seva figura és familiar pels algaidins; la seva elevada estatura li dóna un aire de jugador de bàsquet –retirat, això sí–.

Per conversar un poc de la seva vida professional, de la seva relació amb Algaida i de molts altres temes ens trobam reunits a la seva casa del carrer de la Roca.

–Tu vares néixer a Algaida.

– Sí, en aquesta mateixa casa, ara fa seixanta-cinc anys: era l'any 24. Mon pare era metge i gairebé tota la seva vida professional la va viure aquí, a Algaida. La família de mon pare no era algaidina, procedia de Sant Joan.

Als 25 anys vaig guanyar les oposicions a registres i dos anys després les de notaries. Com a notari vaig exercir a Mallorca durant set anys que es distribueixen entre Esporles, Porreres i Sa Pobla. Actualment exercisc a Barcelona, al registre de la propietat núm. 1, des de fa dotze anys.

–T'has dedicat a la docència?

– M'hi he dedicat, però sempre esporàdicament. Durant tres anys a Lleida, després un parell d'anys a Mallorca quan es va crear la Facultat de Dret i un any a la universitat Autònoma de Barcelona.

–Hi ha altres caires que destacaries dins la teva vida professional?

–He format part de diverses comissions. Per exemple, vaig participar a la Comissió per a l'adequació del Dret Civil Balear a la Constitució, que va fer un treball que encara no s'ha convertit en Llei pel Parlament Balear; i és una llàstima perquè un Dret Civil és un tresor propi molt valuós, que ara és necessari que s'adapti expressament als principis i valors constitucionals.

A Catalunya vaig formar part de la Comissió per preparar l'adaptació de la Compilació del Dret Civil català a la Constitució i actualment som membre de la Comissió Jurídica Assessoradora de la Generalitat i hem preparat, entre d'altres, la Llei de successió intestada i s'estan preparant les lleis d'urbanitzacions privades, sobre les lligítimes i el règim econòmic matrimonial, etc.

–Com va ser el dedicar-te a la carrera de dret i a notaries i registres?

–A part de l'aspecte vocacional, o més realment de fer el que més t'agrada o menys et desagrada, sempre compta, professionalment, la necessitat de guanyar uns diners, de fer per la vida. Ara bé, durant trenta-cinc anys de dedicació al món jurídic, es van consolidant unes idees i una actitud respecte al dret. He procurat actuar amb un sentit complet de la responsabilitat i exercir la professió a fons i bé; ja sabem que no sempre tot surt bé.

El dret és l'element més decisiu per a la convivència de les persones. Sense ell no podríem gairebé ni circular pel carrer. Referint-me a la faceta que jo visc més d'aprop, és imprescindible per al funcionament de les relacions familiars, patrimonials i successòries.

–Molta gent en fa, del dret, una valoració negativa. Recordem, allò d'"Advocats i procuradors a l'infern de dos en dos" i altres refranys d'aquest estil.

-És cert que a vegades és un element pertorbador, però hauria d'esser -i és-, com he dit, l'element més decisiu per la convivència social. Cal reconèixer, això sí, les seves imperfeccions i mancances, la necessitat d'adaptar-lo a les circumstàncies que cavien contínuament i adequar-lo a les realitats i exigències de la societat.

La teva professió et deu haver fet viure els problemes de la gent.

-Sí, i m'ha influït en el caire que podríem dir-ne ciutadà. He procurat entendre i tenir en compte les necessitats i els drets de les persones i això m'ha duit a tenir sentit democràtic de la vida. Avui, les dictadures, siguin de dretes siguin d'esquerres, són toptes rebutjades i resulten clarament injustes perquè exerceixen una opressió al manco sobre una part de la societat i la redueixen al silenci. Lademocràcia és la forma essencial de la civilització actual. Malgrat que se l'acusi de molts de mals i a pesar dels seus inconvenients, són més nombrosos i greus els dels altres sistemes.

-Ha pesat la teva formació jurídica en la teva ideologia?

Entre altres aspectes, m'ha empès a apreciar el nostre Dret Civil propi i les nostres coses, a estimar el nostre poble i a procurar que respectin la nostra identitat. Hem d'estar en relació amb els altres pobles en situació d'igualtat total, sense humiliacions. I això és ser nacionalista. jo sempre m'he considerat -com ja ho feien a molt alt nivell els nostres Ramon Llull i Turmeda- un català de Mallorca.

Ser nacionalista no significa ser localista; ben al contrari. No podem oblidar el caràcter europeista i mediterrani del nostre poble. Sempre he tingut present una frase d'un poeta mallorquí; "Si voleu ser universals, conserveu el vostre aire de família". O sigui, la pròpia identitat.

-A Mallorca el sentiment nacionalista és molt fluix.

-Sí, és evident que els partits nacionalistes aquí no han arrelat. Les causes? Seguretat n'hi ha moltes. No voldria ser massa crític, però sembla inqüestionable que una bona part del poble mallorquí ha oblidat, o més exactament li han fet oblidar, la seva pròpia història i n'ha abdicat i que ha predominat, massa vegades, el sentit mercantilista i de submissió al poder sobre el sentit mercantilista i de submissió al poder sobre el sentit humà i d'ideals col·lectius. Pens que això és lamentable.

-La teva contribució a la lluita per recuperar la nostra identitat ve d'enrera.

-Ja en temps del franquisme ens vàrem moure en el camp de les agrupacions culturals, que era, per a molts, l'únic camí possible. A Porreres vàrem promoure la creació de l'Agrupació Cultural; a Algaida vàrem creure més adient la fórmula d'una Delegació de l'obra Cultural Balear; a Falset, ja l'any 1962, la vàrem batejar com Agrupació Cultural i Fotografia. Totes les entitats tipus han fet una feina remarcable i segeixen essent necessàries. Hi ha molt de camí per fer en el camp de la cultura, de les relacions humanes, de la llengua.

-Ja topam amb el tema de la llengua.

-És inevitable, la llengua és una preocupació constant. I no podem oblidar que, malgrat les Lleis de Normalització Lingüística, corr un gran risc, sobretot a les grans ciutats; als pobles, tant de Mallorca com de Catalunya, se l'estima i es parla més.

La feina de les institucions en aquest aspecte és desigual. Pens que la Generalitat té una consciència clara del problema i du una política realista sobre el tema. A Mallorca la política lingüística sembla ser-se amb poc sonvenciment. I és una llàstima perquè a Mallorca la situació és més

favorable que a Catalunya. El que passa —em torn a posar un poc crític— és que els mallorquins són generalment massa blans, massa acomodaticis, massa còmodes; no gosaria parlar d'un sentiment d'inferioritat davant el castellà. Però no hem de perdre mai que la dignitat pública és primordial.

—Quant a entreteniments, quines són les teves preferències?

—Tenc unes quantes curolles. Una d'elles és la fotografia, que sempre m'ha interessat. També tenc una col·lecció de minerals i de caragols marins. Molt important és la curolla de la lectura, sobretot de diaris i de llibres d'història.

Respecte de les lectures, una de les que mensualment no manquen —i esper que per molts d'anys— és la d'Es Saig, és una de les que més il·lusió me fa. És molt meritòria la tasca i molt digne d'elogi el fet d'haver arribat als cent números. Algaida i tot el que passa aquí m'interessa; m'interessa el poble no com un conjunt de cases, sinó el contacte humà que representa.

—Algaida sembla un punt de referència obligat en la teva vida.

—Ho és, la relació amb Algaida és contínua, personalment i familiarment: a les converses familiars sempre surt Algaida.

No tenc res en contra de les grans ciutats, però hem de reconèixer que són un cafarnaüm deshumanitzat. En canvi als pobles, a Algaida, la gent és més humana, més solidària, i el contacte personal és més freqüent i reconfortant.

La tranquil·litat, la pau d'Algaida i els treballs i preocupacions diàries de la gent m'han ajudat a reflexionar sobre el camí i el sentit profund de la vida.

—Penses passar entre nosaltres temporades més llargues?

—El fet d'acondicionar aquesta casa per a viure-hi demostra que aquesta és la nostra intenció. Esper i confii que en jubilar-me les meves estades aquí siguin més prolongades i els vincles personals amb els algaidins més estensos i intensos.

Agraïm a en Joan la seva amabilitat i estam segurs que no és cap gosadia desitjar-li en nom de tots els algaidins un sojorn llarg, satisfactori i venturós entre nosaltres.

Pere i Joan Mulet

AGRAÏMENT D'ES SAIG

ES SAIG agraeix de tot cor la iniciativa d'en Victor Andreu, en Jaume Falconer i en Joan Capellà de cedir a benefici de la nostra revista tres obres seves —un gravat, una serigrafia i una fotografia respectivament—. Amb elles elles hem confeccionat unes carpetes —50 en total— amb els beneficis de les quals confiam poder equilibrar el pressupost d'ES SAIG, a més d'introduir unes millores per als nostres lectors.

Quan escrivim aquesta nota fa pocs dies que s'ha fet públic l'ofertament d'aquestes carpetes i l'acceptació inicial ens fa pensar que no seran suficients per cobrir la demanda.

agraïm la col·laboració de Miquel Company i a la gent i infraestructura del servei de Publicacions de la UIB. Repetim el nostre agraïment a tots tres artistes i ben amics d'ES SAIG.

Aquí teniu els PINS DE SES ESCOLES quan eren jovenets i com són, més o manco, en l'actualitat, uns pins esponerosos, magnífics. Voldriem que la sèrie no continuàs amb la mateixa vista però desolada i freda.

